

Maria, jejíž Srdce je nebeským Jeruzalémem, otvírá naše nitro i se vším, co nás čeká, Bohu. Hledme na její ikonu nespalitelného keře, abychom s úžasem slyšeli, co nyní, v tento moment, vkládá Pán do našeho života, jaké zázraky pro nás koná.

Již od dob vyvolení Abraháma je oheň výstižným znamením vztahu Boha se svým lidem. „Slunce zapadlo, nastala tma, a hle – dýmající pec a ohnivá pochodeň přešly mezi obětovanými rozpůlenými částmi.“ (*Gn 15,17*) Oheň znamená Boží svatost, jež přitahuje a vábí, a zároveň vyvolává respekt a úctu. Na hoře Choreb je Mojžíš podívanou na oheň, který

nestravuje, neodolatelně přitahován, zároveň ale ho Boží hlas napomíná, aby se nepřibližoval dříve, než bude očištěn. „Tu se mu zjevil Hospodinův anděl v plamenu ohně, který šlehal ze středu keře. Mojžíš se díval, a hle – keř hořel plamenem, ale neshořel. (...) Nepřibližuj se sem, zuj si opánky z nohou, neboť místo, na kterém stojíš, je půda svatá.“ (*Ex 3,2.5*) Samotný oheň totiž očišťuje. Serafín, který se rozžhaveným uhlíkem dotýká úst Izaiáše, říká: „Hle, dotklo se to tvých úst, zmizí tvá nepravost, bude smyt tvůj hřích.“ (*Iz 6,6–7*) Svatý Pavel k tomu dodává, že zlato je zkoušeno v ohni: „Když někdo dále staví na tom základě a přidává zlato, stříbro, drahé kameny – nebo dříví, seno, slámu, bude u každého jasné, co je to za dílo. Onen den to ukáže, protože se zjeví v ohni, a právě oheň vyzkouší, jaké je dílo každého člověka.“ (*1Kor 3,12–13*) Mariino Srdce je to žhoucí zlato, které Boží oheň neničí, naopak ho rozžhaví do nebyvalého jasu. V keři, který hoří, a nestravuje se, je oslavováno Mariino panenství: „Mojžíšův keř, který v ohni neshořel, je nám, Rodičko Boží, znamením tvého slavného, neporušeného panenství: Přimlouvej se za nás!“

Také ikona hořícího keře musí být interpretována v širším kontextu, a to v souvislostech celých dějin Izraele. Oblak na hoře Choreb je první znamení exodu, začátek všech divů, které učinil Bůh pro blaho lidí – znamení jeho přítomnosti. „Já jsem Bůh tvého otce, já jsem Bůh Abrahámův, Bůh Izákův a Bůh Jakubův! Mojžíš tehdy zahalil svou tvář, protože se bál pohlédnout na Boha.“ (*Ex 3,6*) Maria je takovým znamením na začátku nového exodu s novým Mojžíšem-Kristem, je ujištěním, že Bůh je opravdu zde-s-nami, pravý Emanuel! Když latinská církev oslavuje čistotu Panny Marie, vyznává tím víru v její neposkrvněné početí. Obsahem tohoto vyznání je skutečnost, že byla uchráněna jakékoli poskrvny hříchu. Dodává však, že toto výjimečné osvobození je výsledkem

Kristova spasitelného díla, který prostřednictvím Ducha Svatého zahrnuje všechny lidi bez časového omezení.

Oheň je symbolem vlastním i pro Ducha. Už dávní stoikové nejasně tušili něco o závěrečném „světovém požáru“, kdy celý kosmos vzplane v ohni (zatímco světové dějiny započaly potopou-křtem). Církevní otcové tuto intuici vyjasnili, když obraz ohně označili za Ducha Svatého, který sestoupil během Letnic na apoštoly shromážděné s Matkou Boží. „Všichni jednomyslně setrvali v modlitbách spolu se ženami, s Ježíšovou matkou Marií a s jeho příbuznými a všichni byli naplněni Duchem Svatým (radostným ohněm).“ (Sk 2,4) Tento oheň, který přichází shůry, nezůstává na povrchu, ale vniká do srdcí a tam sídlí. Jak říkají východní autoři, svatost je realitou nitra, a proto očišťování vychází zevnitř navenek. Panna Maria je milostiplná. Co to znamená? Je uchráněna od každého zla ohněm Boží lásky, který plane v srdci. Je to oheň, který rozehřívá, osvětluje, mění, avšak neničí křehkou pozemskou sazenici. Starověké pohádky vyprávějící o ohnivých horách, ve kterých žily ohnivé bytosti, ovlivnily Makaria, autora mystických děl. Pomáhaly mu objasnit tajemství křesťanského života proniknutého nebeským ohněm Ducha. To však jsou jen dílčí příklady. Jestliže ohnivé bytosti v ohni *žijí*, pak je zcela přirozené, že jím nejsou spalovány. Zázračná událost života Panny Marie spočívá v něčem zcela jiném. Nepřestává být lidskou bytostí, odlišnou od Boha co do podstaty, a přesto je zcela proniknuta ohněm Boží lásky. Marie jako žena je zcela respektována. Je v ní uchováno všechno to, co je v ženském elementu nejkrásnějšího a co se v běžné praxi zdá neslučitelné: panenství a mateřství dohromady, zápal lásky a mír pokojného srdce. Víme, že to byl právě tento poslední ideál, který přitahoval mnichy a oni pak toužili dosáhnout pokoje (osvobození od zla) chápaného ve smyslu plnosti lásky, která očišťuje (propaluje) všechny vášně, a proto znamená vzkříšení duše ještě před vzkříšením těla.

Do nového roku prosme o stravující oheň lásky, aby naše srdce prostoupilo Ticho a my zaznamenali požár radosti, která je řečí Slova. V této hlubině se nám Slovo – Ticho nejmocněji dává: máme se v tichu srdce podívat na Ticho a pochopit vše. Jako zaznělo v nejhlubším tichu narození Slova, ve stejném tichu opět Slovo zazní, až přijde ve slávě!

S. Luisa Karczubová

* * *

Obraz a podoba Boha se nemají hledat v těle, ale v duši, v duchovním životě. To s sebou přináší stupně, které odpovídají dokonalosti: Člověk, který je pokládán za svatého, je velmi podobný Bohu, Matka Boží je však nejpodobnější – tedy ta, která se podobá Bohu nejvíce! Je možné stanovit tři stupně podobnosti: Dobrý křesťan je Bohu podobný, světec je více či velmi podobný a Matka Boží je mezi všemi svatými nejpodobnější! Jistě každý z nás touží být Bohu podobný – to znamená nechat se úplně vtisknout do jeho Tváře a do jeho Srdce. Stojíme na

prahu nového roku, vstupujeme do nového začátku – toužíme být Bohu opět blíže. I tato touha se může stát něčím novým, hlubším v nás! Když přichází Vítěz, rozestupuje se a puká tvrdé srdce lidské, aby mohl vstoupit Král slávy! Naslouchejme a čekejme na pukání srdcí – vždyť Pán přichází! Záleží jen na tom, jak jsem mu blízko a kolik lásky, něhy, cti a pocty jako Králi jsem mu připraven dát! Ježíš k nám přistupuje a vychází k nám vždy jako první – a to jako Láska! Mystika není naše představa o mystice, ale způsob spojení, které působí sám Pán...

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Od 8. 12. 2020 do 8. 12. 2021 papež František vyhlásil Rok svatého Josefa, spojený s možností získání plnomocných odpustků za obvyklých podmínek. Kromě jiného papež František připomíná, že svatý Josef byl mužem modlitby, který také dnes všechny zve k prohloubení vztahu s Otcem, dovolujícím rozpoznat jeho vůli v životě. Plnomocné odpustky proto může získat také ten, kdo se nejméně na 30 minut zastaví v rozjímání nad modlitbou Otče náš nebo se zúčastní duchovních cvičení či jednodenního soustředění zahrnujícího meditaci nad postavou Mariina snoubence. Světeckou osobnost svatého Josefa papež František přibližuje v apoštolském listu *Patris corde – Otcovským srdcem*, který při této příležitosti napsal. Přinášíme z něho malý úryvek: „Josefovo štěstí nespočívá v logice sebeobětování, nýbrž sebedarování. V tomto člověku nikdy není znát frustrace, nýbrž jenom důvěra. Jeho přetrvávající mlčení neobsahuje stížnosti, nýbrž konkrétní projevy důvěry. Svět potřebuje otce, odmítá pány, odmítá toho, kdo chce vlastněním druhého vyplnit svoji vnitřní prázdnotu, odmítá ty, kdo zaměňují autoritu za autoritativnost, službu za servilitu, konfrontaci za útisk, charitu za vyživování, sílu za destrukci. Každé pravé povolání se rodí ze sebedarování, kterým je zralost jednoduchého obětování. Také kněžství a zasvěcený život žádá tento typ zralosti. Tam, kde povolání k manželství, celibátu či panenství nedosáhne zralosti sebedarování a zastaví se u pouhé logiky oběti, se pak namísto znamení krásy a radosti lásky stává výrazem neštěstí, smutku a frustrace. (...) Přes čtyřicet let se denně po ránu modlím ke svatému Josefovi modlitbu, vzatou z jedné modlitební knížky, vydané v 19. století ženskou řeholní kongregací Ježíše a Marie a vyjadřující zbožnost, důvěru i jakousi provokaci ke svatému Josefovi: **Vznešený patriarcho, svatý Josefe, který můžeš učinit to, co je nemožné, pospěš mi na pomoc ve chvílích neklidu a těžkostí. Přijmi pod svou ochranu obtížné a svízelné situace, které ti svěřuji, aby došly šťastného konce. Můj milovaný otče, v tebe skládám celou svoji důvěru. Ať mi neříkají, že jsem tě vzýval nadarmo, a poněvadž s Ježíšem a Marií můžeš všechno, ukaž mi, že tvoje dobrota je tak velká jako tvoje moc. Amen.**“

Největší slavnost tohoto měsíce připadající na 2. únor, kterou nám Pán zvláštním způsobem vyznává svou lásku, změnila postupně svůj název: centrum pozornosti se přesunulo z *Očišťování blahoslavené Panny Marie* (Hromnic) na centrální tajemství: *Uvedení Páně do chrámu*, v řečtině nesoucí označení: *Svátek setkání*. Při četbě vyprávění svatého Lukáše o narození a dětství Ježíše je překvapující, kolik jen setkání evangelista zmiňuje: Zachariáše s andělem (*Lk 1,8–25*), Marie s Gabrielem (*Lk 1,26–38*), Marie s Alžbětou (*Lk 1,39–56*), andělů a Ježíše s pastýři (*Lk 2,8–20*). Avšak u Lukáše je obzvláště zdůrazněno dvojí setkání Ježíše v chrámu: při jeho uvedení (*Lk 2,22–39*) a při jeho první pouti, když mu bylo dvanáct

roků (*Lk 2,41–52*). První událost je liturgicky dokonce slavena svátkem, neboť dává věřícím svým způsobem odpověď na důležité otázky: platnost Starého zákona byla pro křesťany prvních staletí po Kristu jedním z největších otazníků. Ptali se: Jestliže Starý zákon je nahrazen Novým zákonem, musí být Starý zákon dodržován? Navíc když dějiny židovského národa docházejí svého naplnění v Kristu, proč by se mělo ze Starého zákona předčítat při shromáždění věřících? Odpověď církevních otců byla rozhodující pro uchování Písma svatého v jeho celku: Starý zákon zůstává platný, ne však doslovně, podle těla, ale podle ducha, v jeho duchovním smyslu. V hebrejských textech byl nový a hlubší smysl odhalen díky osobě Ježíše Krista. Veškeré Písmo totiž od počátku mluví na mnoha místech a různými způsoby o Ježíši, a to neustále: On je pravý chléb, který se nabízí, aby živil duše těch, kteří se duchovně živí tím, co bylo psáno. Blažené oči, říkají otcové, které odhalí slávu Slova Božího (*Logos*) pod skromnou formou psaného textu.

Ikona *Uvedení Páně do chrámu* tuto myšlenku vysvětluje. Scéna na ikoně je za pomoci architektury rozdělena do dvou částí, kterým odpovídají dvě barvy: jsou tu dvě budovy a jedna v barvě zelené – barvě země – převládá v té části, ve které je hlavní postavou starozákonní kněz Zachariáš. Bílou barvu (duchovní), žlutou a červenou (božské barvy) je vidět na budovách v té části ikony, kde Maria a Josef přicházejí s Ježíškem. A právě Kristus je vyobrazen jako Jezulátko celý v bílém. Podobně je zobrazen i ve chvíli proměnění na hoře Tábor, protože obdarovává (novým) Duchem to, co je pozemské. Matka Boží ho klade do rukou kněze. Na některých ikonách stejného typu jsou znázorněny oltář a kniha: obdarování novým Duchem měly zapotřebí starozákonní obřady i Písmo. Kněz ho přijímá do

rukou s velkým nadšením, zdá se skoro, jako by nedočkavě běžel. Vyjádření spěchu je pro ikonu něco ojedinělého, obvykle dává přednost umírněným gestům. Zde jde o podobnost s gestem znázorněným na ikoně o vzkříšení Lazara: i tam Kristus spěchá, aby rychle vyvedl mrtvého přítele z říše temnot.

Obdobný chvat na ikoně bývá třeba u slavného Kristova vjezdu do Jeruzaléma: Spasitel tu pospíchá obnovit Davidovo království. Na naší ikoně *Setkání* je to Starý zákon, který spěchá, aby našel svůj nejhlubší význam v osobě Krista. Na některých ikonách kněz Ježíše bere do náručí s velkou něžností. Gesto naznačuje, že dítě téměř „vytrhne“ z rukou Matky Boží, která mu odpovídá vstřícně širokým gestem, jímž mu Dítě předává s plným pochopením toho, co to znamená.

Simeon a Anna vyjadřují totéž pochopení pro události, které budou následovat. Všude, kde tito proroci figurují, vedou spolu rozhovor a objasňují tento příběh: ukazují na Ježíše a jeho Matku a prorocky ohlašují budoucnost předpovídající rány způsobené mečem v Mariině Srdci: „Tvou vlastní duší pronikne meč – aby vyšlo najevo smýšlení mnoha srdcí.“ (*Lk 2,35*)

A tak se svatými, kteří poodhalují význam svátku *Uvedení Páně do chrámu*, i my prosme o spěch lásky, která se nemůže dočkat, až jediný střed a pečeť našeho srdce – Pán a Spasitel – spočine v našich rukou a my znovu vděčně zvoláme: Lásko, jsem celý tvůj, znova se ti dávám, nauč mne žít plnost svého Srdce! Děkuje za nejkrásnější povolání a zasvěcení: přebývat v Pánově Srdci.

S. Luisa Karczubová

* * *

Nádobou radosti se stáváme, staneme-li se i nádobou ticha! Pánovo Srdce je plné radosti i bolesti zároveň. Hlubina Pánova Srdce je plná slz, které jsou připraveny, aby je proplakal Král – Král jediný a věčný! I toho, z koho se jeho Srdce rmoutí, ovšem věrně miluje. I toho, kvůli komu krvácí, nezměrně miluje. Tři postavy se objevují v blízkosti Krista: ten, který se dívá do očí Pánových přímo, protože již s ním má zkušenost; ten, který klopí oči, protože spíše pozoruje svůj svět (hříchů, dovednosti, ne/doceněnosti, nemůže uvěřit, že Pánu na něm záleží, apod.); ten, kdo se dívá do prostředí, těší se z věcí okolo: tedy zatím neunes Ježíšovu důvěrnou blízkost! Čím jsme hlubší, tím lépe rozumíme každému, kdo přichází. Čím více žijeme v hlubinách Pánova Srdce, tím lépe dokážeme vysvětlit druhému člověku, který přichází, to, co prožívá. Je nutné, zásadní zůstat v Pánově přítomnosti, nechat na sobě působit jeho hořící pohled! Ježíš, milující čistota, každým svým darem nás očišťuje! Čím větší otevřenost z naší strany, tím víc lásky a naděje naplňuje naše srdce. Touha po Pánově přítomnosti otvírá jeho Srdce!

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Jsme prach veškerenstva, avšak *Bohem milovaný prach*, drahocenný prach, předurčený žít navždy. Na začátku čtyřicetidenního půstu vezměme na vědomí, že to není doba určená k zasypávání lidí planými moralismy, nýbrž k uznání toho, že jsme ubohý prach milovaný Bohem. Popel utkví na našich hlavách, aby v srdcích vzplanul oheň lásky. Jsme totiž občané nebe a láska k Bohu a k bližnímu je cestovním dokladem pro nebe, je naším pasem. Pozemská dobra, která máme, nám nebudou k ničemu; jsou prachem, který se rozplyne, avšak láska, kterou prokazujeme – v rodině, v práci, v církvi, ve světě – nás zachrání, potrvá navždy. Co tedy dělat? Cestou k Velikonocům můžeme jít dvojitou cestou: první vede *od prachu k životu*, od našeho křehkého lidství k tomu Ježíšovu, kterým nás uzdravuje. Můžeme stanout před Ukřižovaným, pobýt tam, dívat se a opakovat: „Ježíši, ty mne miluješ, proměň mne... Ježíši, ty mne miluješ, proměň mne...“ A když přijmeme jeho lásku, před níž se rozpláceme, následuje druhý krok, abychom nespádli *z života do prachu*. Jdeme si pro Boží odpuštění ve zpovědi, protože tam plamen Boží lásky pohltí popel našeho hříchu. Obětí Otce ve zpovědi nás obnoví uvnitř, očistí naše srdce. Nechme se smířit, abychom žili jako milované děti, jako hříšníci, kterým se dostalo odpuštění, jako uzdravení nemocní, jako doprovázení pocestní. Dejme se milovat, abychom milovali. Nechejme se pozvednout, abychom šli k cíli, k Velikonocům. A s radostí objevíme, že Bůh nás z našeho popela vzkřísí.

Všechno, co nacházíme u Ježíše, prošlo nejprve Mariiným Srdcem. Svátkem tohoto měsíce (jež je svátkem také naší kaple Centra Aletti v Olomouci) slavíme rovněž naše zrození pro Krista díky Marii. Pokračujme v ikonografické meditaci těch tajemství, která nás v liturgickém roce doprovázejí a živí naše srdce. Co lze vyčíst z obrazu Zvěstování?

Archanděl Gabriel se obrací na Pannu Marii, která představuje celé lidstvo.

Hlavní osobou setkání anděla s Marií je Boží Slovo, které Maria přijímá se skloněnou hlavou, což je ikonografický výraz souhlasu, sebeodevzdání, kenoze, dokonce (podle některých církevních otců) znak panenství: Netvořím svůj život já, ale učiň tak ty, Pane! Anděl k Marii promluví: „Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha.“ (Lk 1,30) *Nalézt milost u někoho* je obrat semitské milostné poezie a znamená *někomu se zalíbit* – když se někdo v naší přítomnosti cítí velmi dobře. Andělova slova vyjadřují tedy rovněž: Maria, líbíš se Pánu, On se v tvé přítomnosti cítí velmi dobře – raduj se z toho! Proč se Pán cítí dobře v přítomnosti Marie? Protože ona mu postupuje místo, vyprazdňuje se a dává mu prostor, aby mohl přijít On sám osobně. Odtud jsou odvozena všechna pojmenování Marie: *stánek Nejvyššího, dům Boží, chrám Páně*.

Žena v sobě nese tajemství života: je Eva-Život, jež udržuje při životě, dodává život a chrání každou částičku stvoření. Žena je bytí, lůno tvorstva. Odpověď biblických autorů na otázku, v čem spočívá život a odkud pochází, je náboženská: každý život pochází od Boha, jenž je „Živý“. „Má duše žízní po Bohu, po živém Bohu.“ (Žl 42,3) Bůh při stvoření spojuje svůj život se všemi bytostmi prostřednictvím svého požehnání: „Plodte a množte se, naplňte zemi a podmaňte si ji! Vládněte nad mořskými rybami, nad nebeskými ptáky i nade všemi živými tvory, kteří se pohybují po zemi.“ (Gn 1,28) A prostřednictvím tohoto požehnání Bible vysvětluje plodnost země, život rostlin, množení zvířat. Zvláštním způsobem byl požehnan první lidský pár: „Bůh jim požehnal.“ (Gn 1,28) Vzhledem k tomu, že člověk byl stvořen k obrazu Božímu (srv. Gn 1,26–27), dýchá Ducha, kterého mu Stvořitel vdechl do tváře. Bůh je pro člověka „jeho Tvůrce, který mu vdechl činorodou duši“. (Mdr 15,11)

Maria je nazvána v andělově pozdravu *milostiplnou* a „požehnanou mezi ženami“. (Lk 1,28) Podílí se na plodnosti zcela výjimečným způsobem: bude povolána dát

lidský život tomu, kdo o sobě řekne: „Já jsem Cesta, Pravda a Život“. (*Jan 14,6*) Jestliže v biblickém kontextu je to Duch Boží, který udržuje život, na Marii musí sestoupit zcela ojedinělým způsobem. Z hlediska teologického se člověk může rozvíjet: nemůže se ale stát andělem, protože by přestal být člověkem, a nemůže se stát ani nižším stvořením pod svůj druh. Avšak Člověk v Synu Marie se stal Bohem, který se nezříká lidské přirozenosti. Anděl, stvoření nebeské, sestupuje při Zvěstování na zem, protože země – v tomto případě Bohorodička – je povolána k tomu, aby se stala nebeským obydlím. Scéna Zvěstování se tak odehrává také v posvátném prostředí: starodávný chrám je zcela zastíněn, Maria sama se stává chrámem Nejvyššího, zastíněna Duchem. Bůh se musí narodit v lidských podmínkách. Lidský život se podstatně liší od života ostatních pozemských bytostí, protože člověk má rozum a svobodu. Proto se také od Marie, aby mohla život přijmout a dát, vyžaduje, aby znala to, co se má stát, a mohla s tím svobodně souhlasit.

Maria drží v rukou člunek s červeným vláknem. Za tímto zobrazením tušíme hloubku, která nemá obdoby: Maria převádí v obraz to, co uslyšela – tká obraz, tedy tělo Slova Božího. Mariánská spiritualita je pomyslný „tlumočník“, který jazyk Slova překládá do řeči Obrazu. Z tohoto důvodu je ideálem každého křesťana (a každý je k tomu volán) stát se Matkou Boží v duchu slov, která nám odkázal sám Kristus: „Kdo je moje matka a kdo jsou moji příbuzní? To je moje matka a to jsou moji příbuzní! Každý totiž, kdo plní vůli mého nebeského Otce, to je můj bratr i sestra i matka.“ (*Mt 12,48–50*) Slovo rodí ti, kteří ho činí světu viditelným. Maria opravdu ukazuje Krista. Příze, kterým Panna Maria tká tělo Kristovo, je červené, protože to je barva božství. Maria je pokryta šatem modré barvy (na ikonách často i zelené), což vyjadřuje, že je součástí stvořeného světa. Zelená je barva země a modrá lidství. Maria je pokryta červeným pláštěm, což vypovídá o tom, že ji Kristus zbožštil, protože ona ho přijala, dala mu prostor. A proto příze není pouze z vlákna Kristova těla, ale je vytvořena i z vlákna jejího těla: Maria bude spasena tím, že dala prostor Slovu. Tím se nám předkládá důležitý moment duchovního života: je třeba přebývat tak dlouho se Slovem, až ho v sobě začneme přímo nosit. Písmo svaté říká, že „Boží slovo je plné života a síly“. (*Žid 4,12*) Proměna nás samotných není pouze ovocem našeho úsilí: Je třeba nosit Slovo v srdci dlouho a pozorně, s náklonností o něm meditovat, aby v nás mohlo začít růst a jednat. Proto mniši stále přemítali o Slově, až je samotné Slovo proměnilo a tkalo jejich život tak, že se postupně stali viditelnou črtou na obraze Slova, které učinili světu viditelným. Vyprošujme si požehnané ticho v srdci, aby v něm vyrostlo Slovo!

S. Luisa Karczubová

* * *

Jeden z vás mě nadchl hlubokou myšlenkou: „Kněžská alba zahaluje lidství kněze, ornát odhaluje kněžskou důstojnost!“ Když si kněz obléká roucha ke mši

svaté, Pán ho obléká do svého Srdce, zahaluje jeho lidství a uděluje mu svou kněžskou důstojnost! Jak vzácné je rozhodnout se a sloužit Bohu, jak mimořádnou ochranu od Pána lásky mají ti, kteří ho následují, jak uctivě se chová Pán k těm, kteří si ho vyvolí jako svého nejlepšího Přítel... A co každý z nás – co mohu já sám o sobě? Abychom naplnili milost všeobecného kněžství, můžeme každý den všechny své bolesti spojovat s obětí Ježíše Krista a vkládat do mešní oběti, kterou denně přináší naši kněží na oltářích našich kostelů. Takto se připojujeme k tomu nejvzácnějšímu, co v církvi vůbec máme: k eucharistickému Kristu, který je mezi námi stále přítomen jako Emanuel! A pak se, zvláště v této postní době, mohu ptát: Čím a jak si odívá Pán mě: co denně zakrývá a doplňuje z mé povahy, z mého chování a projevu? Kde mě Pán každý den vysvobozuje a uzdravuje? Uvědomuji si to vůbec a jsem Pánu vděčný za takový projev a skutek lásky k mému srdci? Vděčnost se pojí s radostí. Přeji vám tichou a skrytou radost srdce, kterou svět nemůže dát ani vzít!

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: „Teď jdeme do Jeruzaléma...“ Cesta postní dobou, stejně jako cesta křesťanským životem, prochází světlem zmrtevýchvstání, které prozařuje city, postoje a rozhodnutí každého, kdo chce jít za Kristem. Když je Ježíš drcen na kříži, ve chvíli, kdy prožívá maximum bolesti a lásky, mnozí mu nelítostně předhazují: „Zachraň sám „sebe!“ (Mk 15,30) Je to kritické pokušení, které svádí všechny i nás, křesťany. Takovéto „evangelium“ záchrany sebe sama však není evangeliem spásy. Je to nejfalešnější apokryfní evangelium, které nakládá kříže druhým. Právě evangelium však kříže druhých bere na sebe. Myšlení zaměřené pouze na sebe je otcem všeho zla. Jeden ze zločinců však Ježíše pozoruje a spatří v Něm mírnost lásky. A dosáhne ráje tím, že udělá jedno: přenesse pozornost od sebe k Ježíši, od sebe k tomu, kdo byl po jeho boku. Na Kalvárii došlo k obrovskému střetu mezi Bohem, který nás přišel zachránit, a člověkem, který chce zachránit sám sebe; mezi vírou v Boha a kultem ega; mezi člověkem, který obžalovává, a Bohem, který promíjí. A zvítězil Bůh, jehož milosrdenství sestoupilo na svět. Z kříže vytrysklo odpuštění a zrodilo se bratrství. Hledme na Ukřižovaného Boha, prosme ukřižovaného Boha o milost být jednotnější, bratrštější.

Vyšla dlouho očekávaná kniha o blahoslavenstvích, tak jak nám je otvírá Ježíšovo Srdce, když na ně hledíme. Pročítáme si tento užitečný „manuál“, a i když jsme některá témata již vícekrát zaslechli, je třeba se k nim vracet a hledat nekonečné souvislosti. Podobně jako Ježíšova modlitba (a její stále stejně se opakující slova) rozvírá stále hlubší komnaty Pánova (bezedného) Srdce, máme-li před očima Boží tajemství, o kterém jsme „již slyšeli“, je pokaždé nové o to více, čím déle „u něj“ prodléváme. Učíme se tak žít jeho Srdce v souřadnicích našeho běžného dne.

Ve vrcholném velikonočním měsíci si připomeňme a vstupme opět s novým úžasem do událostí Svatého týdne z pohledu blahoslavenství. Procházejme velikonoční události s vítězným Ježíšovým Srdcem, které do nás tiskne blahoslavenství jako své nejvlastnější rysy, a tak činí naše srdce podobné tomu jeho (více naleznete v knize):

* **Středu Svatého týdne** prozařuje 6. blahoslavenství *čistoty srdce*, neboť jde o ctnost, o kterou se v životě člověka vede největší zápas, a středa je přitom den, kdy Ježíš podstoupil před svým utrpením na kříži vyčerpávající zápas: nejvíce (vnitřně) před konečným prolitím krve trpěl. Také naše největší zápasy jemu neúnavně odevzdávané „pozlatí“ Pán svým Srdcem a my můžeme o toto blahoslavenství stále prosit v souvislosti s tím, co je pro nás vůbec nejobtížnější, až nepřekonatelné.

* **Zelený čtvrtek** ve Svatém týdnu proniká 8. blahoslavenství *pronásledovaných pro spravedlnost*, spojené s mučednictvím Ježíšova Srdce, neboť čtvrtek je kněžský den Večeřadla. Ve Večeřadle byla ustanovena svátost eucharistie a kněžství – pilíře a záruky života putující církve. A Večeřadlo je zároveň spojené s poslední útěchou před prolitím krve: rovněž tak každého mučedníka Pán před dokonáním oběti provádí Večeřadlem – dá mu zakusit božskou něhu a slast svého Srdce – a teprve s touto „výzbrojí lásky“ ho potom vede k vítěznému mučednictví na osobní Golgotu života. Prosme o záři tohoto blahoslavenství, jež zpevňuje naše srdce, aby bylo natolik vyztuženo Pánovou důvěrou, že se dokážeme „kněžsky“ pokládat na oltář jeho Srdce jako obět jemu milá.

* **Velký pátek** Svatého týdne je prozářen hned dvěma blahoslavenstvími. Tomuto dni přináležejí jednak 5. blahoslavenství *milosrdných*, neboť z Ježíšova Srdce na kříži vytryskla Krev a Voda zjednávací odpuštění; a dále 4. blahoslavenství *lačnicích a žíznících po spravedlnosti*, neboť smrt Boha je největší nespravedlnost, a zároveň znovunabytí svobody pro člověka. V tomto dni, který pak může dávat obrys každému pátku po celý rok, prosme o statečnost k odpuštění a o svobodu v srdci, která lační jen po tom, aby patřila Pánu, který si s námi může dělat, co sám uzná za vhodné.

* **Bílá sobota** je rovněž nesena dvěma blahoslavenstvími. Tento den Svatého týdne poukazuje na dva rozměry Ježíšova Srdce: 3. blahoslavenství *tichosti*, neboť na zemi je od založení až do konce světa vůbec největší ticho, ve kterém povstává Slovo, které již nepřestane znít; a rovněž 1. blahoslavenství *chudoby ducha* nese Bílou sobotu, neboť je to den (rovněž od založení až do konce světa) nejvyšší mystiky na zemi. Prosme tedy o tato dvě blahoslavenství: o tichost, abychom v srdci zaslechli příchod Pána a o chudobu, abychom obdrželi moudrost, která oceňuje a usiluje o jediné: o přátelství s Pánem.

* Také k **neděli Vzkříšení** patří dvě blahoslavenství: jednak 7. blahoslavenství *pokoje*, neboť Ježíš přichází vzkříšený přes zavřené dveře k učedníkům a jako plod své prolité Krve jim dává Pokoj – sám sebe. A dále je Vzkříšení neseno 2. blahoslavenstvím radostně *plačících*, neboť radost zmrtvýchvstání je nejvyšší radost jak v nebi, tak i na zemi a nikdy nepřestane. A tak i my – ve Svatém týdnu a poté každou neděli v roce – prožijeme s těmito dvěma rozměry Ježíšova Srdce: prosme o pokoj, který je jistotou Pánovy přítomnosti, a o rostoucí radost, která je známkou jeho blížícího se příchodu.

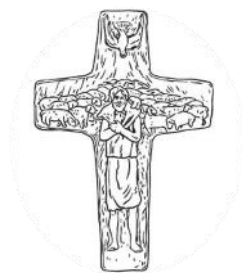
S. Luisa Karczubová

Často si někdo o sobě myslí: „Já jsem nehodný darů, které mi Pán uděluje, jsem nehodný jeho lásky!“ V době velikonoční, do které vstupujeme, bychom se mohli na svou „nehodnost“ konečně podívat jako na možné pokušení zlého ducha, který mě takto „zbožně“ odděluje od Božího plánu, který chce Pán skrze mé srdce naplnit. Je to jeho obvyklý manévr. Pán je veliký a všemocný, a pokud nebudeme prosit o věci veliké a všemocné, pokud nebudeme toužit, aby naše srdce měla víru jako hořčičné zrnko, jak můžeme očekávat Pánův příchod!? Jistěže ve věcech, které nám jsou svěřeny, budme věrnými v každé maličkosti, neboť právě na naší věrnosti a vytrvalosti v maličkostech staví Pán veliké věci. Zároveň se nelekejme vlastních chyb, které nám Pán rád odpouští pokaždé, když mu je odevzdáme: pokaždé! Nebojme se ale očekávat od Pána všechno, a hlavně zázraky, které jsou lidsky nemožné: i navzdory našim chybám! Často se nacházíme v životních situacích, na které už není „lidského léku“, a společně dojdeme k tomu, že zde již musí zasáhnout jen Pán sám. Nebojme se! Otevřeme mu svá srdce – tzn. jen srdcem mějme touhu po jeho přítomnosti – On vykoná ostatní – a dovolme mu, aby se konkrétně na našich životech oslavil. Nesrovnávejme se s tím, který stojí vedle nás, Pán má s ním svůj záměr, darujme mu svobodu. Zahleďme se do Pánova Srdce a dovolme mu, aby k nám mohl promluvit jako nejvznešenější Majestát Lásky – čeká jen na to, až mu to dovolíme! Nebojme se milovat a být milováni!

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Učedníci první dobu po vzkříšení prožili ve strachu za „zavřenými dveřmi“. (*Jan 20,26*) Jak se Ježíš staví k této bázlivé nevěřičnosti? Vrací se, postaví se mezi ně a zopakuje stejný pozdrav: „Pokoj vám!“ Začíná od začátku. Vzkříšení učedníka začíná právě odtud, od věrného a trpělivého milosrdenství, od objevu, že Bůh nám nepřestává vycházet vstříc, aby nás pozvedal z našich pádů. Můžeš namítnout: „Ale já padám pořád!“ Pán to ví a je stále připraven tě zvednout. Nechce, abychom pořád přemýšleli o svých pádech, ale abychom hleděli na něho, který v těchto pádech vidí děti, jimž je třeba pomoci vstát, v bídě spatřuje děti, hodné lásky a smilování. S důvěrou přijímáme poselství, které Ježíš sdělil sestře Faustýně: „Já jsem Lásky i Milosrdenství samo, neexistuje ubohost, která by se mohla s mým milosrdenstvím měřit.“ Jednou se pak světice svěřila Ježíši, že mu odevzdala celý život, všechno, co měla. Avšak Ježíšova odpověď ji ohromila: „Neobětovala jsi mi to, co je bytostně tvé.“ Co si ona svatá řeholnice ponechala? Ježíš jí vlídně řekl: „Dcero, odevzdej mi svou ubohost.“ Také my se můžeme ptát: „Dal jsem Pánu svoji ubohost? Ukázal jsem mu svoje pády, aby mne pozvedl?“ Anebo si v sobě ještě něco ponechávám? Hřích, výčitku z minulosti, zranění, jež nosím v sobě, zahořklost vůči někomu, názor na určitého člověka... Pán čeká, že mu přineseme svoje ubohosti, aby nám ukázal svoje milosrdenství. Potřebujeme Pána, který v nás i přes naše křehkosti vidí nepotlačitelnou krásu. Spolu s ním shledáváme svoji drahocennost ve svých křehkostech. Zjišťujeme, že jsme jako překrásný, křehký, a zároveň drahocenný křišťál. A jsme-li jako křišťál transparentní před ním, září světlo jeho milosrdenství v nás a skrze nás ve světě. To je důvod, jak nám řekl Petrův list, proč „budeme potom jásat, i když nás musí trápit teď ještě na krátký čas všelijaké zkoušky“. (*1Petr 1,6*)

Poslední naše dubnové rozjímání zahrnovalo velikonoční vrchol liturgického roku, Svatý týden, v němž každému dni přísluší určité blahoslavenství podle námahy Ježíšova Srdce s vítězně blahodárným účinkem na náš věčný život. V tomto měsíci, kdy prožíváme štěstí Kristova zmrtvýchvstání, můžeme sledovat jeho Rány oslavené a zářící v tomto stavu novými blahoslavenstvími. Ježíš nám jedno jediné tajemství vždy poodhaluje z mnoha stran a souvislostí, abychom pochopili, že hlubina jeho Srdce je bezedná, život s ním nekonečné štěstí a že se nám dává celý a vše s námi a v nás prožívá! Celou dobu velikonoční (do Nanebevstoupení a Soslání Ducha Svatého) můžeme hledět na Pánovy oslavené Rány, dívat se na to, jak jeho Rány září láskou pro nás. Velikonočně oslavené Ježíšovy Rány vyzařují ta blahoslavenství, jež ukazují rovněž misijní směr našeho srdce, kudy se můžeme vydat:

Středa Velikonočního oktávu (a každá středa doby velikonoční) má spojitost s oslavenou **Ranou Ježíšovy pravé ruky** – vyzařující **2. blahoslavenství** radostně plačících. Dívejme se, jak z Rány pravé ruky vystupuje velikonoční síla a záře blahoslavenství radosti těch, kteří plakali, a nyní jsou proměněni radostí, které už nebude konce, která je nejvyšším jásáním a štěstím, nekonečným tancem a vším, co jen může být pro duši, která stojí navěky po Boží pravici. Není větší radosti a štěstí pro lidskou duši, která dosáhla věčného a už nikdy neporušitelného vítězství. Stát po pravé straně Boha je radost absolutní! Dívejme se, jak z oslavené Rány na Ježíšově pravé ruce vychází a září o Velikonocích blahoslavenství radosti: světlo a slunce! Když Pán žehná, dává vždy radost a září eucharistickým Sluncem. Rovněž všichni kněží, když žehnají, vychází z jejich rány na pravé ruce Ježíšovo eucharistické Slunce a Pán se těší, neboť duchovně své Rány rád uděluje každému knězi – pokud je knězi duchovně udělit nemůže, žehná v něm On sám, a tak je to namísto kněžské pravice Ježíšova Rána a Ježíšova žehnající ruka.

Čtvrtek Velikonočního oktávu (a každý čtvrtek doby velikonoční) má spojitost s oslavenou **Ranou Ježíšovy levé ruky** – vyzařující **6. blahoslavenství** čistých srdcem. Rozjímáme tedy v tento den nad září blahoslavenství čistoty, vycházející z Rány jeho levé ruky. Naše srdce se může stále více stávat Ranou Pánovy levé ruky, a tak vyzařovat čistotu! Když pohlédneme (třeba na obraze Božího milosrdenství) na levou ruku Pána a Ránu na ní, spatříme, jak pevně a zároveň něžně Ježíš ukazuje na své Srdce. Máme i my být pevní a zároveň něžní v odhalování hlubokých tajemství Ježíšova Srdce: s pevností přistupovat k těm, kdo pochybují, něhu mít zase pro ty, kdo s radostí Pána přijímají. Avšak i v něze vůči otevřeným srdcím je třeba správně rozlišovat, co ještě je třeba říci, a kde je už nutné zůstat mlčet a ostatní ponechat (nedovyslovené) jako hlubinu Božího tajemství. V srdci se máme učit (pohledem do oslavené Rány levé ruky) uchovávat

tajemství Ježíšových sdělení, jeho samého jako Slova – a to podobným způsobem, jakým kněz nese tiše ve svém srdci tajemství jemu se svěřujících duší! V našem všeobecném kněžství tak můžeme nést s Ježíšem všechna jeho tajemství a v Duchu Svatém rozlišovat, co říkat, a kde již mlčet! Pohled na levou ruku Ježíše ukazuje z druhé strany také jeho rozhodnost: také my plně a pevně ukazujme na něj, který přichází! Skrýváme se do jeho nových (tj. proměněných), a přitom stále stejných starých Ran a necháváme na sebe dopadat jeho blahoslavenství jako světlo slunce!

Pátek Velikonočního oktávu (a každý pátek doby velikonoční) má spojitost s oslavenou **Ranou Ježíšova Srdce** – vyzařující **4. blahoslavenství** svobody lačnicích. Bílá svoboda Ježíšova oslaveného Srdce je věčná! Nikdo ani nic mu ji nyní nemůže vzít – září z hlubin Pánova Srdce. Ani před jeho oslavením mu nikdo svobodu nemohl vzít – nyní však jeho svoboda září v plnosti oslavení! Ti, kteří jsou Pánu blízko a z celého svého srdce touží po plnosti svobody ve svém životě i ve svém srdci; ti, kteří žijí v něm a stále znova mu nabízejí vše, čím jsou a co mají – ti si mohou být jistí, že po jejich oslavení také svoboda a nerozdělenost jejich srdce bude absolutní a již naprosto věčná! Naše svoboda je věčná již dnes, neboť po ní toužíme, avšak po našem oslavení bude nová, věčná, proměněná a nově zářící! Jeho Srdce nám k tomu stále žehná! Když se díváme na jeho Tvář, díváme se na jeho Srdce! Když hledíme na jeho Srdce, vidíme jeho Tvář – jeho Oči plné bezedné svobody! Do ní dorůstáme. *(pokračování v dalším rozjímání na měsíc červen)*

S. Luisa Karczubová

* * *

Nepodceňujme vzácnou dobu, ve které žijeme, a papeže Františka, který nám byl darován jako vzácný dar přímo z Ježíšova Velekněžského Srdce! V této v něčem těžké, jistě absolutně nestandardní době, zároveň však době plné milosti, je nám Pán blíže, než byl kdykoli jindy! Vždyť nebe se otvírá a Pán již přichází! Mějme velikou víru, stále větší naději a absolutně nezlomnou lásku! Žijme v hlubinách Božího Srdce, které se dnes ve svém milosrdenství otvírá pro každé srdce, tužme mu být nejbližšími, vždyť co se nám může stát zlého v jeho blízkosti? V ovzduší svatého papeže Jana Pavla II., jehož srdce se fyzicky téměř, ale duchovně úplně rozdrtilo, a tak připravilo půdu pro srdce emeritního papeže Benedikta, jehož srdce se roztrhlo, aby skrze toto roztržení mohlo vstoupit probodené srdce papeže Františka, které se stává stále více otevřenou a oslavenou Ranou Ježíšova Velekněžského Srdce, se nebojme prožívat plnost Boží lásky! Trojjediný Bůh stále přebývá mezi námi, s námi a v nás – máme se proč veselit a radovat. Zkusme se více než na svět se všemi jeho beznadějnými bolestmi dívat na Pána a jeho ruce, jak drží celý svět. Náš Pán je východiskem všech situací a zvláště rád řeší ty bezvýchodné: jeho všemohoucnost se oslavuje o to více! Kéž oheň Ducha Svatého hoří nejen v našich srdcích, ale po celých obvodech našich těl! Pane, prosíme, čiň

si z nás stále více své hořící keře, které hoří, a neshoří, protože shořet nemohou: neboť láska hoří, ale nemůže shořet!

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Zmrtvýchvstalý Ježíš po svém vzkříšení dokonává “vzkříšení učedníků”. „Omilosrdenění“ – obdaření milosrdenstvím – jsou především skrze tři dary: nejprve jim Ježíš přináší *pokoj*, poté *Ducha* a nakonec *Rány*. Na prvním místě jim dává *pokoj*. Učedníky svírala úzkost. Nebyli však uzavřeni jen v domě, byli uzavřeni také ve svých výčitkách. Ježíš nepřináší pokoj, který zvenčí odnímá problémy, nýbrž pokoj, který vlévá důvěru zevnitř. Není to povrchní pokoj, nýbrž pokoj srdce. Ježíšův pokoj jim dovoluje přejít od výčitky k poslání. Za druhé, Ježíš omilosrďňuje učedníky tím, že jim přináší *Ducha Svatého*. Daruje ho na odpuštění hříchů. Náš hřích, praví žalm (srv. *Žl 51,5*), je stále před námi. Sami jej nedokážeme zrušit. Jedině Bůh ho odstraňuje, jedině On nás ve svém milosrdenství nechává vyjít z naší nejhlubší bídy. Odpuštění v Duchu svatém je darem, abychom vnitřně ožili. Prosme o milost přijmout, vzít za svou svátost odpuštění. Po pokoji, jenž očišťuje, a odpuštění, jež pozvedá, tu máme třetí dar, kterým Ježíš „omilosrďňuje“ učedníky. Předkládá jim *Rány*. Těmito Ranami jsme uzdraveni (srv. *1Petr 2,24; Iz 53,5*). Jak nás však Rána může uzdravit? Milosrdenstvím. Rány jsou otevřenými průduchy mezi Ním a námi, které vylévají milosrdenství na naši bídu. Jsou to cesty, které nám Bůh rozevřel, abychom vstoupili do jeho něžnosti a dotykem ruky mohli zjistit, kým je On. Když adorujeme a líbáme jeho Rány, objevujeme, že každá naše slabost byla jeho láskyplností přijata. Jeho zářící Rány roztínají temnotu, kterou neseme uvnitř. Nechme se vzkřísit pokojem, odpuštěním a Ranami milosrdného Ježíše. A prosme o milost stát se svědky milosrdenství. Jedině tak bude víra živá a život celistvý. Jedině tak budeme hlásat Boží evangelium, které je evangeliem milosrdenství.

Vždy sledujeme zblízka to, co formuje náš služebnický život: pohyby Pánova Srdce. Z minulého měsíce se zbývá ponořit do oslavených Ran Ježíšových nohou:

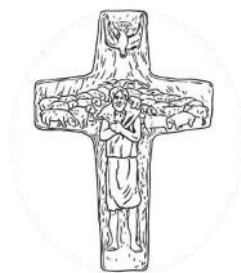
Sobota Velikonočního oktávu (a každá sobota doby velikonoční) má spojitost s oslavenou **Ranou Ježíšovy levé nohy** – vyzařující **5. blahoslavenství** milosrdných, neboť jen milosrdenství – milosrdenství Boha – je schopno posbírat všechna srdce, která ještě mohou být posbírána, do tohoto příbytku v Ráně levé nohy! Zde je ukrytá a chráněná nová mladá církev, která se v této Ráně přímo obnovuje, a tak je schopna žít, napájena z jeho Krve v každé době! Je to stále ta samá církev, kterou Kristus založil a která mu vyšla z probodeného boku na kříži – a když jinde skomírá a umírá, jen v Ráně Ježíšovy levé nohy církev žije a obnovuje se! Ježíš chce všechny lidi získat pro nebe, neboť proto ho Otec poslal na svět, aby všechny přivedl Domů – a to také činí: zachraňuje až do svého druhého příchodu i skrze ty, kteří žijí Ranou jeho levé nohy! Čím více dáváme Pánu prostor žít v našich srdcích, tím více se stáváme svědectvím jeho lásky pro všechny! Ty, které bychom rádi viděli v blízkosti Ježíše, ukrývejme do Rány jeho levé nohy: skrze ni se odtud pro všechny „valí“ odpuštění! Také všechny zpovědnice a udělování svátosti smíření jsou ukryty v Ježíšově oslavené Ráně jeho levé nohy: zde je zřídlo a hlubina jeho odpuštění. Skrze nás, živé údy církve, kráčí stále Pánova levá noha po zemi a mnohé sbírá jako do chrámu, a zároveň kam došlápne, živý chrám lásky, živou církev vytváří!

Neděle Velikonočního oktávu (a každá neděle doby velikonoční) má spojitost s oslavenou **Ranou Ježíšovy pravé nohy** – vyzařující **8. blahoslavenství** mučednictví pronásledovaných pro spravedlnost. Tato Rána mučednictví září zelenou vítěznou barvou, neboť je útočištěm vítězů – nekonečně Bohu blízkých, kteří mají v této Ráně své království, svůj domov a Pánovu plnou důvěru. Můžeme se stále odevzdávat do středu světla mučednictví, do záře 8. blahoslavenství, abychom vše v tomto světle prožívali, a tak stále hlouběji do mučednictví vstupovali a radostným mučednictví žili. Jde o Ránu vítězné radosti pro všechny, kteří dokážou toto tajemství pochopit. Ježíšovo vítězství přichází plně viditelně a zjevně nedělního rána – vstává z mrtvých a ukazuje své oslavené Rány. Také my, vždy když v konkrétní situaci vstáváme z mrtvých, ukazujeme své vítězné Rány, které byly dříve neúnosně bolestivé! Vstávání z mrtvých je vždy důvod k nové radosti a hluboké Boží přítomnosti – a Bůh je přítomen tam, kde je radost! Každé umírání, a potom vzkříšení, nás hluboce upevňuje v Ježíšově lásce, v jeho světle, ale především v tom vědomí, že cesta, kterou kráčíme, je správná cesta. Proto nám Pán dává stále umírat a stále vstávat z mrtvých!

S. Luisa Karczubová

* * *

Ze slov papeže Františka: Všichni jsme povoláni „toužit po tom, co je podstatné a prvořadé“ (srv. Petr Faber, *Krátký život, dlouhé cesty*, Refugium, Velehrad 2004, str. 68). Znamená to znovu *pokládat základy* v Ježíši, v jeho životě. Znamená to zřetelně zamítnout pokušení žít pouze pro sebe, potvrdit, že stejně jako Ježíš existujeme pro Otce (srv. *Jan 6,57*), že jako Ježíš musíme žít, abychom sloužili, a nikoli abychom si nechali sloužit (srv. *Mk 10,45*). Znamená to rozumem i vůlí opakovat, že pro náš život postačí Pánova Pascha. Nic dalšího není třeba. Napodobit Ježíše na cestě, kterou se vydal, jak říká Pavel (srv. *Flp 2,7*), a nemít strach o to prosit, protože je to jedno z blahoslavenství: „Blahoslavení jste, když vás budou kvůli mně tupit, pronásledovat a vylhaně vám připisovat každou špatnost...“ (*Mt 5,11*) Toto je naše cesta. Nedokážete-li tuto rozmluvu vykonat v srdci, darovat svůj život a s přesvědčením vznést tuto prosbu, nebudete dobře zakořeněni. Strom vyrůstá z kořenů, které nejsou vidět, ale drží všechno. Přestane dávat plody nikoli proto, že má málo větví, nýbrž vyschnou-li kořeny. Mít kořeny znamená mít dobře naroubované srdce, které je v Bohu schopno se rozšířit. Bohu, který je *semper maior*, odpovídá *magis* života, průzračné a pronikavé nadšení, plamen žhnoucí zevnitř, kladná a stále rostoucí tenze, která odmítá každý ústupek. Pokud se srdce nerozšiřuje, zakrňuje. Nezapomeňte na to. Chybí-li růst, chřadne se. Trpělivost potom zraje spolu s nadějí, protože jsou to dvojčata a rostou spolu. Nemějte strach plakat v kontaktu s tvrdými situacemi. Jsou to kapky, jež svlažují a oslazují život. Slzy soucitu očišťují srdce i city.

Čím hlubší máme poznání a životní zkušenosti, tím méně mluvíme ve frázích a obtížněji hledáme slova, která by plněji zachytila, co prožilo srdce. Spějeme do zralosti Panny Marie, do ticha: nejpronikavějšího hlasu Slova. O co více teprve vážíme slova, když vynášíme cokoli z pokladů Božího Srdce, v němž je obsaženo celé stvoření! Naše mluva je nutně vždy jen přibližná v porovnání s vnitřně zakoušeným bohatstvím. Ať už se podaří hovořit jednou plněji, nebo podruhé kroužit spíše na okraji, vždy by mělo hořet srdce z řeči o Ježíši, kterého jsme poznali srdcem. Celé viditelné stvoření je ikona odrážející nebe (příčemž nebe je samotné Srdce Boha): pod rouškou viditelného (kam patří i naše slova) probleskuje neviditelná plnost.

Slavnost Božího Srdce do nás tiskne každý rok hlubší a hlubší přítomnost, jakou může Bůh s člověkem vůbec žít. Ježíš si vytrhává Srdce z hrudi a nabízí ho zcela každému na svých holých dlaních: je připraven dát nikoli jen dárky, ale sám sebe (podstatu, což vyjadřuje Srdce v dlaních); Ježíš je připraven učinit směnu se srdcem člověka, abychom si i my „vytrhli srdce z hrudi“ a byli před ním obnaženi (tedy mu vše odevzdávali, do všeho ho vpouštěli, a tak se stávali svobodnými k jeho impulsům: viseli jen na něm), abychom tedy žili vzájemně jeden pro druhého (v dobrém i ve zlém), a tak mohla probíhat transfuze krve (návrat nás a všech, které nosíme v srdci, do Života): tento oheň plnokrevné lásky přišel Bůh vrhnout na zem, abychom pro něj uvnitř hořeli a s ním (jeho stylem) zachraňovali (skrze jeho Rány, především tu srdeční, stékající rovněž do kalicha při každém proměňování ve mši).

Poprvé ve Večeřadle (při ustanovení eucharistie) na Zelený čtvrtek vytáhl *Ježíš své Srdce z hrudi*, aby ho držel ve svých rukou před námi až do konce světa: díky tomu na nás denně při proměňování vycházejí nezbytné živiny (blahoslavenství aj.), když se znova a znova v eucharistii Slovo rodí (každé proměňování je, mimo jiné, Ježíšovo nové rození).

Tuto **nabídku směny Srdce** ale koná vůči člověku celá Trojice, jak v jednotě, tak každá z Osob svým specifickým způsobem. Ten vyjadřujeme jejich osobním zabarvením: všechna tři Srdce Osob jsou zlatá (tj. nejvzácnější), ale každé s jiným nádechem zlaté: **Duch Svatý** má Srdce bíle zlaté, pro nás ochotně *rozdrčené*, aby mohl jako jemný prášek proniknout do všech zákoutí lidského nitra (často nepropustného, na kámen ztvrdlého) a všude vše něžně proměňoval; **Otec** má Srdce žlutě zlaté, pro nás *roztržené* do náruče, aby nás v objetí držel do konce světa; a **Syn** má Srdce obarvené lidskou krví do červeného zlata a pro nás *probodené*, aby tvořilo vstupní bránu do nebe – do Trojičního Srdce! Tato tři Srdce v jednotě spatříme plně ve smrti a v oslavení při paruzii.

Naše služebnická modlitba tuto směnu Srdcí a postupné vrůstání do nebe, do Srdce Boha, vystihuje následně:

Kriste Veleknězi, Srdce velekněžské probodené, procházím tebou do Srdce Otcova roztrženého a do Srdce Duchu Svatého rozdrčeného. Prosím (neustále) o odpuštění a slibuji ti plnost lásky, kterou jen ty ve mně dokážeš žít!

My slibujeme otevřenost a poddajnost – Pán koná proměnu, naše ozlacení.

Takový řád lidské záchrany ustanovila Trojice ještě před stvořením světa: že z lásky k nám se Ježíš vtělí a nechá si na kříži Srdce probodnout, Otec si nechá Srdce jako chrámovou oponu roztrhnout a Duch Svatý přímo (skrytě) rozdrtit. Osoby Trojice jsou láskou k člověku tak neuhasitelně žhoucí, že když Duch nabídl (ve věčnosti) své Srdce k rozdrčení, Ježíš „dojatý“ jeho láskou ustanovil na svém těle viditelné rozdrčení v čase – při bičování: masakr bičování je tak viditelnou ikonou neviditelně činné rozdrčené lásky Duchu Svatého... bolesti Osob se prolínají a rezonují v našem srdci, přičemž všechny viditelné Rány Krista nás vpouštějí do dění v Trojici, a tou srdeční sami přímo vstupujeme.

Bůh ustanovil, že všechna tato tajemství nám nabídne s ním prožívat ve Svatém týdnu *bolestně*, na Kříži, a *vítězně* a ve Velikonočním oktávu *oslaveně*. Zve nás do svých Ran, abychom v nich s ním pro druhé přebývali, a tak (v něm) zachraňovali, neboť na konci světa budou jedině Rány Ježíše, sbíhající se do Rány Srdce, místem Života.

Čím více se blíží Pánův **druhý příchod** ve slávě (který i my můžeme, jako Maria vtělení, urychlovat těšením se na něj), tím dominantněji budou zářit a vycházet najevo skrze Ježíšovy Rány již ne tak Osoby Trojice, jako přímo jejich Srdce! (Co máme očekávat? Nikoli technický popis druhého příchodu, ale že se uskuteční to, co v dějinách Božího lidu již tolikrát: spadne vnitřní rouška a my ho srdcem spatříme.) Je veliké tajemství, že na konci světa přijde Pán jako **Trojediné Srdce!** (Dominantním vjemem pro nás nebude ani jeho viditelné tělo, ani skrytější duše, ale jádro Osob, jímž je Srdce – to znamená, že Trojjediný Bůh přijde takový, jaký je, zcela dávající sebe, se „Srdcem na dlani“: bude „vidět“ jeho podstatu, všichni „pochopí“ a každé koleno před Láskou poklekne!) Druhý příchod je jako ten první (při Vtělení) vlastně opět porodem, ale zachytíme jej srdcem a ze srdce Nevěsty-Církve vyvstane.

Celé dějiny Bůh zvnitřňuje (zduchovňuje) svůj lid, a tak to, co jsme dříve považovali za nejsilnější důkaz: spatřit tělesnými očima (jinak „neuvěříme“); nyní se nejsilněji odehraje před zraky srdce. Proto nás mezitím učí Pán žít na zemi jako *chodící srdce* – čili jako ty, kdo vidí podstatu: čím žije Bůh v radostech i bolestech (to přenáší pohyby Pánova Srdce v našem srdci, které nám postupně vyrůstá až do obvodu těla: to se děje skrytě, ale citelně – mysticky)!

Na **Kalvárii** je jako první viditelné probodení Ježíšova Srdce a v něm až teprve skrytější další tržné rány Otcovy a drtivé rány Duchu. Avšak už při prvním provalení krve z Ježíšova Srdce poznáváme toho, kterého probodli: Boha. Při **druhém příchodu** „spatříme“ tři Srdce (s Ranami nikoli krvavými, ale oslaveně zářícími) v pořadí naopak, od Srdce nejskrytějšího: tekoucí Lásky-Duch Svatý nás definitivně pronikne, promění a uchvátí pro nebe; Otcovo Srdce nás poté

definitivně v náruči uzavře; a Ježíšovo Srdce zpečetí s naším srdcem definitivní přátelství.

Druhý příchod ve slávě bude podobný tomu, jak přichází člověk před Boží Tvář v okamžiku smrti: když duše po smrti předstupuje před Boží Tvář, první, co nalezne a „spatří“, je Otcovo Srdce (v oslavení) *roztržené*: pravý Domov, který je pro přichozí duši dokořán jako brána otevřený. Duše sama chápe, může-li již vstoupit, nebo je-li jí třeba ještě výhně láskyplné očisty. Rozumí své situaci před Bohem. Spolu (protože Otec a Syn jsou jedno) s tímto Otcovým Srdcem se k duši zároveň vystírá otevřená náruč Ježíšova Srdce (v oslavení) *probodeného*, ze kterého září plnost jeho Božství i plnost Lidství: duši tím zalévá Pánova svatost, na které smí mít podíl. A dále z této jednoty Srdcí Otce a Syna na duši (celý život, ale v hodině smrti v plnosti) „vytéká“ (v oslavení) *rozdrčené* Srdce Ducha Svatého, které chce duši definitivně uchvátit pro sebe, prostoupit ji láskou, která právě proto, že je rozdrčená, pronikne jako tekoucí voda-světlo všude, i do nejmenších pórů. Byť by v člověku zůstala v hodině smrti pro Světlo otevřená jen jediná ubohá skulina (zbytek dobré vůle) a vše ostatní bylo jako „beton“ nepropustné (mrtvolné), Láska-Duch Svatý, protože je rozdrčená, a tudíž „teče“ jako světlo, tu poslední nepatrnou skulinu v lidství pronikne, otevře a uchvátí (zachrání) celého člověka pro nebe. Tak nás trojí objetí jediné Lásky jednou v plnosti prostoupí „zvenku“ (Otec se Synem) i „zevnitř“ (Duch Svatý): jsme a budeme to nadále my sami, a přitom zároveň již plně Bůh v nás. Stáváme se bohočlověkem (oblečení Kristovým trojičným životem): svatým pro nebe.

V postupném zjevování Trojjediného Srdce (až k plnosti druhého příchodu) se i Slavnost Božského Srdce vyvíjí: v naší době, na konci časů přenáší tato slavnost akcent na zvýraznění Srdcí, jak přijdou v paruzii. Ježíšovo Srdce tu jakoby „ustupuje“ a On sám rozlévá nyní to nejskrytější: Srdce Ducha Svatého, bílé zlato, rozdrčené tekuté Srdce Ducha Svatého! – skrze své dokořán otevřené Rány, ke kterým my smíme přistupovat a mít v nich útočiště.

Ve svých Ranách Ježíš člověka vnitřně rozpaluje, čistí mu tím i všechny jeho rány (jako zlato v peci) a dává největší dar – žít již zde nebe na zemi: tedy rány již oslavené. Jsou-li naše rány (ve spojení s Ježíšovými) již oslavené, přestane oheň v nich spalovat bolestivě naše ego a nás „bolí“ a „rozradostňují“ už jen Rány Ježíšovy: vše to, co prožívá On. Správné hoření (Lásky) uvnitř vyvolává naše správné hoření i navenek: tj. „správné“ prožívání radosti i bolesti Pánových Ran (nikoli našeho ega). Na zemi je radost a bolest spojena v jednom – po smrti se bolest promění ve vděčnost, že jsme toto a ne jiné (utrpení) mohli prožít. Ježíšovo Srdce nás učí, jak fiaska osobního života proměňovat – tak jako On. Ježíš ze světa přijímá všechny bolesti, vypouští ale vždy jen lásku – září proměny. Čemu nás tedy jeho Srdce učí (?): že nikdy volajícího přichozího neodmítne (vždy reaguje velkoryse, mladě, pružně, připraveno na nový začátek, neexistuje pro něj nic neodpustitelného). Ježíšovo Srdce je tedy stále dokořán otevřené, zatímco mu z Rány neustále vytéká milosrdenství (soutok pokoje-Krve a tichosti-Vody). Zároveň s tím (s vytékající Krví) ale Ježíš bez ustání skrze otevřenou Ránu Srdce do sebe přijímá všechny bolesti a zranění světa (mezi nimi i naše jemu

odevzdávané nepravosti), aby vše, co do jeho Srdce takto vstupuje, zcela žarem lásky propálil a proměnil (na milosrdenství). Takto bije Ježíšovo Srdce: stah (*systola*) umožňuje vylévání milosrdenství do celého stvoření – v uvolnění (*diastole*) Ježíšovo Srdce do sebe znova a znova nasává celý svět, aby ho proměnil. Ježíšova reakce na příchod marast světa do jeho Srdce je vždy a pouze účinná láska a milosrdenství (nejvyšší tvořivá aktivita) – úplný opak mrtvolnosti do něj vcházejících bolestí.

Ježíš od nás dostane ránu, avšak nám udělí odpuštění. To je jeho konstantní uzdravující reakce na obdržené bolesti. Snáší nahotu ponížení, zevlování pohledem, otírání se ústy, barbarské odsuzování, nenávisť, nepřejícnost – na jakýkoli druh zranění světa reaguje přirozeností Služebníka: výstřikem Krve pod způsobou lásky. Nás tím učí neobhajovat se, stát v pokoji a žehnat – tak jako nás Maria ve své bodavé bolesti za Syna, kterého označovali za blázna, učí přesto nepřátelům žehnat.

Otcovo Srdce zůstává trpělivě rozeklané, roztržené jako chrámová opona a až do paruzie přemostuje a milosrdně sbírá do otevřené náruče neúnavně hodné i nehodné, zápasí o lidské srdce stálým odpouštěním. Učí nás tím milovat jako první, bez satisfakce: tak jako rodiče své děti, které ještě obětí rodičů nedocení – Maria nám dává podíl na své trhavé bolesti za každé její dítě, které rodí pro Boha.

Srdce Ducha Svatého (rozdavatele pokladů Trojice) rozdrčené nevděčností, znehodnocováním Lásky zápasí až do paruzie o lidské srdce tím, že dává vše, ač jako Láska-nepoznán. Rozlévá se jemně, tiše, sladce, naprosto nepovšimnutý. Učí nás tím tichému, neholedbavému nasazení k záchraně druhých, snášení bezmocnosti vlastní, druhých i vůči druhým. Jen tak – pokorou a tichostí – rozdrtila Maria hadovi vítězně hlavu.

Tento sestup tří Srdcí stále pokračuje až do paruzie a vede nás ke stejné činnosti, abychom dorůstali do Trojjediného Srdce *probodeného, roztrženého i rozdrčeného!* Do nejvyššího štěstí.

První příchod Pána ve Vtělení, **Kalvárie** i jeho **druhý slavný příchod** jsou a zůstanou samozřejmě tajemstvím, přesto je můžeme srdcem nahlížet: *Kalvárie* otevřela cestu domů, do nebe. *Poslední čas*, ve kterém žijeme, otvírá porodní cesty pro opačný příchod nebe na zem. Nebe už jakoby „puklo“, vyšla plodová voda před porodem, cesta je otevřená – z Otcova Lůna nyní „vytéká“ rozdrčená láska Ducha Svatého a my nevíme přesně „kdy“, ale víme, že brzy spatříme v radosti tvář tvář toho, kterého pro nás probodli, roztrhli a rozdrtili.

Spuštěný porod druhého příchodu ohlašují mnohá znamení doby (rovněž naše rostoucí vnitřní radost a pokoj, přestože temnota houstne s přicházejícím Světlem – my přitom neanalyzujeme temnotu jako známku pravdy, ale sledujeme světlo vycházející ze Srdce Pána jako základní orientační bod).

Jako Otec, Syn a Duch Svatý jsou jedno v Trojici, **poslední tři papežové** jsou rovněž jediným–trojjediným papežem: nesou jako jeden papež ve třech osobách bolesti tří Srdcí Osob Trojice v opačném pořadí než na Kalvárii. Tam bylo nejprve Ježíšovo Srdce probodené, pak se Otcovo roztrhlo, aby nakonec vyteklo rozdrčené Srdce Ducha. Ve třech papežích posledních časů jako v jediném jdou

bolesti naopak, přesně tak, jak přijde z nebe Trojice na zem (po pravici s Královnou a všemi svatými):

*Nejviditelněji nese **Jan Pavel II.** *rozdrčené* Srdce Ducha Svatého (jeho pontifikát je znamením vycházející plodové vody před druhým příchodem). Tělesným obrazem této vnitřní pravdy jeho duchovního rozdrčení byl zásah a rozdrčení jeho srdce kulkou z revolveru při atentátu...

*Poté se **Benedikt XVI.** stal nositelem Otcova Srdce *roztrženého* bolestí nad rozdělením v církvi – zrno se oddělilo od plev.

*A konečně **František** je Kristovým Srdcem *probodeným*, na něhož dnes všichni hledí jako na Pána na kříži: jedni při pohledu do Františkovy tváře zevlují, posuzují, pasou se pohledem a křičí; a druzí kontemplují jeho tvář a vidí přítomným srdcem působení Krista na zemi. A papež František, v jednotě s Benediktem a Janem Pavlem, se stává vším pro všechny, aby s Ježíšem zachránil alespoň některé. Jde u posledního trojjediného papeže o nesení porodních bolestí Trojice pro druhý příchod. Radujme se!

Maria to vše nese ve svém Lůně a učí nás na konci časů žít v radosti a přítomnosti Ježíšova Srdce: těšit se na něj, v něm se radovat a jásat! Vždyť mučednictví lásky je nejvyšší radost. Maria je nám právě v naší době nejvzácnějším příkladem v mučednictví lásky. Dívejme se na její Neposkvrněné Srdce, jak vítězí právě nyní, právě dnes! Blíží se konec světa a zároveň věčný začátek a věčná radost nebe! A my smíme žít v začátku nebe již nyní, již dnes! Jako šťastní dělníci poslední minuty.

S. Luisa Karczubová

* * *

Prázdniny travíme většinou na cestách, dovolených, s lidmi, kteří jsou nám blízcí. Možná si některé ráno můžeme dokonce dopřát delší spánek: velkou milost, že na začátku nového dne neslyšíme v prvním okamžiku budík... Je to ideální čas vzpomenout si na dobrou a vzácnou radu svatého Ignáce, že totiž vnuknutí, které přichází ráno a souzní s naším srdcem, bývá od Pána. Tak jako když se matka vlídně dívá na své dítě, které spí, a těší se na to, až otevře oči, tak na nás hledí také náš Pán. Těší se, až ráno procitneme ze spánku a hned – vždy jako první – nám touží vyznat lásku. Denně můžeme vnímat projev jeho vyznání a jako vnuknutí slyšet jeho slovo pro nás. Zachytit ráno jeho slovo se učíme stále a třeba i delší dobu, ale každý den máme novou šanci. Zkusme hlouběji a hlouběji vše prožívat skrze něj, jenom s ním, jenom v něm!

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Budeme mluvit o vytrvalosti v modlitbě, ke které nás zve, či dokonce nám ji přikazuje Písmo svaté. Duchovní cesta ruského poutníka (ve spisu *Upřímná vyprávění poutníka svému duchovnímu otci*) začíná jeho setkáním s jednou větou svatého Pavla: „Bez přestání se modlete. Ve všech životních podmínkách děkujte Bohu.“ (1Sol 5,17–18) Apoštolovo slovo zásahlo onoho muže, který se dotazoval sám sebe, jak je možné se nepřetržitě modlit, když se náš život člení do mnoha různých okamžiků, které leckdy neumožňují soustředění. Touto otázkou začíná jeho hledání, které jej přivede k objevu modlitby, nazývané *modlitbou srdce*. Jak je tedy možné neustále setrvat ve stavu modlitby? Katechismus přináší několik krásných citací z dějin spirituality, které vyzdvihují nezbytnost trvalé modlitby, jež by se stávala těžištěm křesťanské existence. Například mnich Evagrius Pontský prohlašuje: „Nebylo nám přikázáno stále pracovat, bdít a postit se, kdežto stálá modlitba je pro nás zákonem.“ (KKC, 2742) Srdce spočívající v modlitbě... V křesťanském životě je tedy žár, který nikdy nesmí vyhasnout. Lze jej tak trochu přirovnat k onomu posvátnému ohni, který se uchovával v antických chrámech, planul bez přerušení a povinností kněží bylo udržovat jej. Stejně tak by rovněž v nás měl hořet posvátný oheň, který by plál bez ustání, a nic by ho nemohlo uhasit. Není to lehké, ale má to tak být. Jistě, uplatňovat tyto zásady v praxi není jednoduché. Některému tatínkovi či mamince, na které doléhá tisícero úkolů, se někdy zasteskne po předchozím životním období, kdy bylo snadné najít určitý časový rytmus a prostor k modlitbě. Pak ale přicházejí děti, práce, záležitosti rodinného života, stárnoucí rodiče... Člověk má dojem, že na to všechno nestačí. Tehdy mu prospěje, když pomyslí, že Bůh, náš Otec, který se musí starat o celý vesmír, ustavičně pamatuje na každého z nás. Proto také my na něj máme trvale pamatovat! Zároveň není zdravá taková modlitba, která se odcizuje životu. Modlitba, vzdálená od životní konkrétnosti, se stává spiritualismem anebo ještě hůře formalismem. Pamatujme, že Ježíš poté, co učedníkům na hoře Tábor ukázal svou slávu, nechtěl prodlužovat onen extatický okamžik, nýbrž sestoupil s nimi dolů a pokračoval v každodenní pouti. Onen zážitek se totiž měl vrýt do srdcí učedníků jako světlo a síla jejich víry a také jako světlo a síla do dnů, které měly přijít, pašijových dnů. Čas věnovaný prodlévání s Bohem tak oživuje víru, která nám pomáhá v konkrétnosti žití, a víra se pak zase sytí nepřetržitou modlitbou. Toto obíhání mezi vírou, životem a modlitbou udržuje plamen onoho ohně křesťanské lásky, jakou Bůh od každého z nás očekává.

Na únor příštího roku (2022) se chystá ve Vatikánu sympozium *o kněžství*, což je klíčové téma pro naši dobu. Sledujme i my v rozjímání tohoto a příštího měsíce naše zdrojové živiny, které obzvláště v díle Služebníků vyrůstají z jediného Kristova kněžství. Vracíme se ke kořenům (Kristovu kněžství), aby strom (mystické tělo církve) plodil ovoce podle potřeb doby, jak skrze kněžství všeobecné, tak díky kněžství služebnému.

Nejtajemnější prostor Ježíšova Srdce – jeho střed – tvoří hlubina velekněžství. Když prosíme o podobnost našeho srdce jeho Srdci, prosíme především o rozvinutí kněžství v nás: *všeobecného* (u všech pokřtěných) a z něho pak vyrůstajícího *služebného* (u vysvěcených kněží). Když nás Ježíš přetváří ke své podobě, nejraději své Srdce ukazuje jako „tiché“ a „pokorné“, protože z tichosti a pokory jako z opěrných pilířů vyrůstá i náš kněžský rozměr.

Tichost je živnou půdou především všeobecného kněžství a *pokora* (chudoba ducha) zase kněžství služebného – jak nás tomu učí dva z osmi desátek našeho růžence (první a šestý): v nich se učíme vnímat tento dvojí rozměr kněžství (všeobecného a služebného), slévající se v Ježíšově Srdci.

První desátek *ke cti Ježíšova Srdce trpícího z lásky* je spojený s blahoslavenstvím milující tichosti a vyprošuje svátost křtu. A skutečně: všeobecné kněžství Božího lidu vyrůstá z křestních závazků a rozvíjí se v prostředí milující tichosti před Pánem. Křest nás zavazuje k rozvíjení osobního vztahu s Bohem, abychom chodili v důvěře s Pánem, znali ho a učili se viset pouze na něm. K tomuto křestnímu závazku (dát prostor osobní lásce s Bohem) se navrací neustále každé lidské srdce, a tím se v něm rozvíjí všeobecné kněžství. Rovněž ale také každý vysvěcený kněz musí tento křestní závazek oživovat, aby se jeho služebné kněžství nestalo prázdňou formou.

Do tajemství služebného kněžství dorůstáme **šestým desátkem** (osmidesátkového) růžence (*ke cti bezmocnosti všemohoucího Ježíšova Srdce krvácejícího z lásky*), který je spojený s blahoslavenstvím chudoby ducha (tedy s mystikou) a vyprošuje přímo svátost kněžství. Modlíme se v něm i za to, aby půda všeobecného kněžství byla natolik úrodná, že vydá plody kněžství služebného: jinak řečeno, jsou-li lidská srdce naplněná Bohem (žijí-li svůj křest), počínají a rodí pro tělo církve nové kněze.

Proto také při modlitbě prvního desátku s blahoslavenstvím tichosti držíme v rukou srdce svatého Josefa (zástupce všeobecného kněžství, který svým srdcem hýčká Ježíše) a při modlitbě šestého desátku s blahoslavenstvím chudoby (mystiky) držíme v rukou srdce Panny Marie, jež tajemně odráží velekněžství svého Syna jako matka všech kněží.

Jako se rozvíjí v prostředí tichosti pokora všeobecného kněžství, prostředí chudoby ducha přivádí vysvěcené kněze k moudrosti: Ježíšovo tiché a pokorné Srdce tak odráží nejhlubší aspekt jeho jediného kněžství, které se v lidech rozvíjí na způsob (všeobecného) „kněžství srdce“ nebo (speciálního) „služebného kněžství“. Služebné kněžství a všeobecné kněžství věřících vyrůstají z jediného Kristova kněžství, a to znamená také, že je tu vzájemná odpovědnost mezi společenstvím pokřtěných a kněžími.

Člověk žijící své všeobecné kněžství se stává duchovním otcem-matkou a jeho duchovní rodičovství plodí nové služebné kněze, sloužící Božímu lidu. Především ve zprostředkování svátostí je kněz nenahraditelný, neboť drží svět pod vodopádem lásky-svátostí. Šíří kolem sebe smysl pro Boží věci a jako prorok ukazuje, kde září světlo Kristovo, aby přinášel neklidným srdcím naději: tím zajišťuje Božímu lidu přirozené prostředí k dozrání v mučednictví srdce (pokud možno) již zde na zemi.

Takže tichost a pokora Ježíšova Srdce vyjadřují dva rozměry jediného kněžství, kde azurové blahoslavenství tichosti souvisí s kněžstvím všeobecným a hlubinně modré blahoslavenství chudoby ducha sálá kněžstvím služebným. Služebné kněžství je důsledkem křestního kněžství svatého věrného Božího lidu.

Jak Boží lid, tak vysvěcení kněží se ale musejí neustále vracet ke křestnímu základu – ke kněžství všeobecnému: nejprve hledají intimitu s Bohem, důvěrné přátelství, učí se ho ve všem nalézat – aby ze vztahu teprve vyrostla plodná služba (kněží i Božího lidu). Pro oba rozměry kněžství je klíčová stálá obnova pokory (jak a v čem ji žít, musí každý stále hledat) a péče o tichost, jako oběť Bohu nejmilejší. Znovu a znovu, vědomě a ochotně na oltáři Ježíšova Srdce obětovat skrytě celý svůj život, to přivádí srdce k touze: Dělej si se mnou, Pane, co chceš! – k nejvyšší svobodě. Největším pokladem pro Pánovo Srdce je tichá oběť z lásky...
(pokračování v měsíci říjnu)

S. Luisa Karczubová

Praktickým vyjádřením lásky je milosrdenství: to, že se k druhému skláním, abych mu prokázal dobro. To nejvyšší milosrdenství má s námi Bůh sám, který se k nám sklání stále a dává nám stále více pochopit a prožívat, jak jedná Vládce, který je milosrdný a svatý. Nejvyšším projevem lásky je něha. Papež František nás často vybízí k tomu, abychom se nebáli být něžní. Něha našeho srdce vůči bližním teče jako hojivá mast do zraněných srdcí našich blízkých, kteří přicházejí do naší blízkosti. Nebojme se být milosrdní a něžní. Jistě to neznamená to, že se necháme druhými zotročovat nebo sebou vláčet podle jejich choutek, nepřestávejme rozlišovat! Přesto nechejme Pána, aby on sám skrze naše životy žil a prožíval v nás praktickou lásku. Ještě více zaměřme svůj pohled k planoucí věčnosti, náruči Nebeského Otce, který nás volá a zve, přiřazuje ke svému Synu, k Srdci, které je probodené z lásky!

* * *

Ze slov otce Tomáše Špidlíka: Potkal jsem skauty v lese. Tvářili se nějak ustaraně. Dívali se na zem upřeně. „Copak jste chlapci ztratili?“ Zasmáli se srdečně: „Poklad!“ Je to totiž známá skautská hra. Jedna skupina jde předem a něco schová, označí pak cestu k tomu malými, nenápadnými znameními. Umění pak druhé skupiny se ukáže v tom, dovedou-li schovanou věc najít. Vždycky nás potěší, když něco náhodou najdeme, i kdyby to byl jenom hřib v lese. Je to neočekávaný dar. Je náhodný? Někteří umějí houby hledat. Ti pak jich donesou daleko víc. Ale jsou ve světě daleko důležitější věci než hřiby. Jak je najít? Má o tom pěknou úvahu známý německý pedagog Förster. Je pro mládež, ale mohou si ji poslechnout i dospělí. Začíná se Sherlockem Holmesem, detektivem, který umí odkrýt tajemství všech zločinů. Není to pro něho těžké, protože si všimne věcí, které jiní nevidí. K tomu pak dodává Förster poučení chlapcům: „Naučím vás, jak se i vy stanete detektivy, a to ve smyslu daleko krásnějším!“ Jak se k tomu dojde? Prostě. Stačí se ráno podívat na snídani, která je připravená na stole. Jak k tomu došlo, že tu leží? Kolik je tu práce, a to všechno jenom k tomu, aby se chlapec nasnídal. Jaký je výsledek této detektivní práce? Nemůže být jiný než pocit vděčnosti k těm, kteří tak pro nás pracují. Krásně je tento motiv vyjádřen ve Wolkerově *Baladě o očích topičových*. Svítí žárovka. Ale v elektrárně topič musel celou noc přikládat na oheň a přiložil tam denně kousek svých očí. Není to z uhlí, ale je to ze světla jeho očí, že mám světlici osvětlenou. Jak jinak se jeví svět pro toho, kdo v něm umí hledat poklady tímto způsobem. Je to ovšem jiný pohled než ten, kterému říkáme novinový. V denících se píše o skandálech, o podvodech, o vraždách. Něco z toho je neověřené, ale většinou jde o údaje pravdivé. Přesto je to beznadějně jednostranný pohled na skutečnost. Ale jak tedy zabránit falešnému pohledu na události? Je potřeba být detektivem. Za těmi skandály, o kterých se mluví, hledat krásné věci, o kterých se nemluví. Tento pohled na svět doporučoval sv. Ignác k rozjímání: dívat se, jak ve světě pracuje Bůh. Kdo si zvykne dělat detektiva v tomto oboru, objeví neuvěřitelné množství pokladů okolo sebe, ve svém životě, v novinách, při obrazovce. To všechno jsou jenom opony, za nimi probíhá pravý děj světové hry, a to je drama spásy světa. Pohled na svět tedy přestává být nudným, pohoršlivým, ale skrytou liturgií. Milujícím Boha, píše svatý Pavel, všechno napomáhá k dobrému. (*Řím 8,28*)

(pokračování o kněžství)

Každému knězi klade Bůh Otec na srdce dotaz: Chceš nechat probodnout svůj život podobně jako je probodené Srdce mého Syna, abych v tobě viděl Syna-Krista, a tak se mohl hluboce dotknout tvého srdce? A pokud se Otci kněz takto odevzdá, Bůh Otec odpovídá: Chci přijmout tvé srdce jako Srdce svého Syna a vtisknout do něho své Srdce – Srdce Otce – a darovat tvému srdci, vtisknout do něho mou svatou vůli – vůli Otce! Svou vůli ti pak vždy ukáži, abys ji dokázal správně rozlišit. Jen objetí Srdce Syna Srdcem Otce činí ze Srdce Syna Srdce Otce: tedy Syn přerůstá v Otce! To platí jak pro kněze, tak pro všechny lidi: synovství dorůstá v otcovství v objetí syna otcem. Otcové by měli objímat své syny, aby se z nich mohli stávat otcové.

A takto vlastně všeobecné kněžství objímá kněžství služebné: stejně jako Otec objímá Syna! Proto ti, kteří ve svém srdci plně žijí všeobecné kněžství, objímají – tak, jak je vede jejich srdce – kněžství služebné. Proto učí Pán Služebníky vnitřně (nikoli sentimentálně nebo příliš hlučně) „objímat“ kněze: jejich vyprahlá srdce! A naopak služebné kněze vede Pán k „objímání“ kněžství všeobecného – jakým způsobem? Tak, že kněží usilují v první řadě o intimitu s Pánem a stále se mu odevzdávají (tím zrají ve všeobecném kněžství). Kněží jsou láskou Ježíšova Srdce.

Zmínili jsme, že všichni – jak kněží, tak Boží lid – se musejí neustále rozvíjet ve svém všeobecném kněžství – tj. v důvěrnosti s Bohem. O jaký typ důvěrnosti s Bohem ale mají usilovat? Každý člověk – ať muž, či žena, kněz, či laik – je Bohem formován do kněžství srdce, jež má dvě základní vlastnosti: *kněžství srdce* je vždy milující a zároveň žehnající (na způsob otcovský i mateřský). Muži i ženy, bez rozdílu, ale každému svým specifickým způsobem, přináší Panna Maria svého Syna Ježíše jako nejvzácnější dar: ve svých rukou, ve své náruči, v sobě samé. Také muž i žena mají po jejím vzoru přinášet Ježíše ve svých rukou, ve svém srdci, ve své náruči: tak se oba stávají (všeobecnými) kněžími. Čistý život muže i ženy vtěluje Mariina Syna, a tak se sám Ježíš v nich (v muži i ženě) proměňuje a do nich prolamuje, až se stávají (muž i žena) živou hostií. Nesou v sobě (muž i žena) kněžství, a zároveň jsou „druhým veleknězem“, neboť Ježíš je do nich a v nich zcela proměněný. Jejich rukama může Kristovo velekněžství v nich samotných učinit cokoli, a to podle jejich víry, Pánova rozhodnutí a jeho milosti pro daný moment. Když člověk Pánu vše odevzdává, Bůh v něm vše proměňuje a činí novým.

Muž i žena stále více pronikají do tajemství spojení Otce a Syna. (Já a Otec jedno jsme!) Ježíš žije v nich a s nimi; kdežto nad nimi, s nimi a všude, kam se podívají, je Srdce nebeského Otce. Muž i žena se učí takto žít: srdcem mluví se svým nebeským Otcem ve jménu Ježíše – jako by Ježíš v jejich srdci mluvil se svým

Otcem. To mohou činit jen v Duchu Svatém, který je zcela naplňuje a proměňuje: v jeho síle jsou denně posíláni, stále více připraveni na všechno, co Pán žádá, na všechno, co vyžadují různé situace během dne. Takto jsou muž i žena (s otcovstvím/mateřstvím) požehnáním pro všechny kolem – žehnají bez ustání svým srdcem: stávají se kněžstvem přinášejícím duchovní oběti Bohu příjemné skrze Krista – přijímají misii Otce, který posílá svého Syna na zem jako Velekněze, aby naučil svůj lid žít kněžsky, v duchu chvalozpěvu: „Kněží a služebníci Pána, velebte Pána!“ To samé žije a k tomu se neustále vrací rovněž každý služební kněz, ale nadto ještě vše zprostředkovává svátostně.

A tak stále vědoměji odevzdáváme sami sebe i nenahraditelné kněze denně do Ježíšova Velekněžského Srdce, aby vyrostla i v dnešní době plodnost mystického těla církve.

S. Luisa Karczubová

* * *

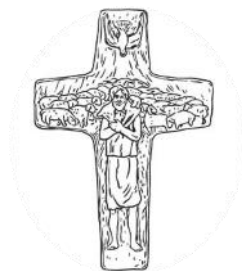
Jak čtete výše: Jsme ochotni i my nechat svůj život probodnout proto, aby nás Nebeský Otec viděl jako svého Syna, jako jeho probodené Srdce? Toužíme společně více pochopit tajemství modlitby a chceme jít dál, chceme se skutečně modlit srdcem, toužíme být celí prodchnuti Duchem Svatým? Rozlišujeme tři druhy mystické modlitby: **1. Prostého sjednocení:** Prožíváme bolest s Kristem naplněným bolestí. Spojujeme se s tím, co prožívá Kristus: když pláče, pláčeme s ním. **2. Extatická:** Kristovu bolest již „jen“ neprožíváme, ale dotýkáme se jeho bolesti – zde můžeme použít smysly svého srdce – políbíme mu Rány, obejmeme ho, své srdce vytrhujeme ze své hrudi pro Krista a nabízíme mu ho. **3. Přetvářejícího sjednocení:** Prosíme Pána, aby jeho bolest vstoupila do našich bolestí, aby nás účinně přetvářela, toužíme po účasti na jeho bolesti. Jsme pozorní na přítomnost Pána a toužíme mít intimní podíl na tom, co prožívá on sám. Sílu k tomu čerpáme v eucharistii. V této hluboké modlitbě srdce nám často může bránit: naše sebestřednost; to, že podvědomě stále hledáme jen své zájmy – stále vidíme sebe. V modlitbě nejde jen o důvěrnost, ale o důvěřující, Kristu se stále odevzdávající srdce: svěřením se mu, oddáním se mu cele. Kéž bychom pochopili, že v Kristově Srdci je stále přítomno nejen to, že trpí, ale také to, že pro každého z nás trpět *chce!*

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Co je to poušť? Je to místo, kde kraluje vratkost a nejistota. A na této poušti se vznítí modloslužba. Proč? Lidská přirozenost, aby se zbavila nepevné pouště, hledá religiozitu vlastní výroby. Všechno se ale rodí

z neschopnosti důvěřovat především Bohu, do Něho vkládat jistotu a nechat na Bohu, aby dal touhám našeho srdce pravou hloubku. To umožní snášet i slabost, nejistotu a vratkost. Vztah k Bohu nás činí silnými ve slabosti, v nejistotě i vratkosti. Všimněte si, že vysvobodit lid z Egypta za pomoci znamení moci a lásky nedalo Bohu takovou práci. Obrovskou námahu však vynaložil Bůh na odstranění „Egypta“ ze srdce lidu, tedy na odstranění modloslužby z lidských srdcí. A Bůh stále pracuje na jejím odstranění z našich srdcí. Když se přijme Bůh Ježíše Krista, který ačkoli bohatý, stal se pro nás chudým (srv. *2Kor 8,9*), zjistí se, že uznání vlastní slabosti není neštěstím lidského života, nýbrž podmínkou otevření se Tomu, který je opravdu mocný. Dveřmi slabosti tedy vstupuje Boží spása (srv. *2Kor 12,10*), mocí vlastní nedostatečnosti se člověk otevírá Božímu otcovství. Svoboda člověka se rodí z uznání, že pravý Bůh je jediný Pán. My křesťané máme pohled upřený kukřížovanému Kristu. Byli jsme uzdraveni slabostí muže, který byl Bůh. Ranami. A svými slabostmi se můžeme otevřít Boží spáse. Naše uzdravení přichází od Toho, který se stal chudým, přitakal ztroskotání a vzal na sebe veškerou naši vratkost, aby ji naplnil láskou a silou. Přichází nám zjevit Boží otcovství; v Kristu už není naše křehkost prokletím, nýbrž místem setkání s Otcem a zdrojem nové síly shůry.

Listopad 2021

V síle zářijové události třídní návštěvy papeže Františka na Slovensku se budeme následné měsíce v našich rozjímáních věnovat úryvkům z jeho poselství, tak jak zazněla, den po dni. Papež František je milovaný syn celé Trojice, která v něm má zalíbení, a je naší ctí ho poslouchat. Všude tam, kde stojí věřící s tímto papežem a při tomto papeži, stojí na Skále Ježíšova Srdce – jako by byli anonymními Služebníky, aniž o tom vědí. Tam, kam vstupuje první Služebník, papež František, tam zasévá hluboký pokoj a ztišení, zpřítomňuje Krista, a tak mohou být lidská srdce v jeho blízkosti proměňována. O to jediné Ježíši jde: o zázrak proměny lidských srdcí z kamene na srdce z masa – vše ostatní tomuto podřizuje. Proto když nejsme zakotvení v srdci a nemáme od Ježíše odposlouchanou tichost jeho Srdce, s pouhými pravidly v životě nevystačíme a neorientujeme se ani ve vnějších gestech lidí. Proto často vynášíme nesprávné úsudky. V okamžiku proměňování vždy nastane ticho, které je důležité k tomu, aby bylo slyšet jediné Slovo-Ježíš. Ticho, ztišení má svůj význam ale jediné tehdy, když v něm zaznívá Pán jako věčné Slovo a činí zázrak proměny srdcí. Papež nám ukazuje sám na sobě, jak se máme zvnitřňovat, abychom zaslechli Pána. Činí tak prorockou službu, je stále na cestě za lidmi a svým soucitným srdcem zachraňuje pro Pána, co se zachránit ještě dá. Jsme s papežem Františkem bytostně propojení – už jen darem „papežského srdce“ – a tak kéž v jeho gestech a slovech spatříme a zaslechneme Ježíše, abychom spolu s Františkem modlitbou a obětí „stavěli“ všechny lidi dobré vůle na skálu Ježíšova Srdce. V tomto měsíci si prorozjímejme myšlenky Svatého otce, které vyslovil hned první den, při zahájení své návštěvy Slovenska, k *ekumenickému shromáždění*:

Papež sám sebe označil za „poutníka“ a hned první setkání v ekumenickém shromáždění nazval „znamením, že křesťanská víra je – a chce být – semenem jednoty a kvasem bratrství v této zemi.“ Připomněl mnohaleté ateistické pronásledování v Sovětském svazu, „kdy byla náboženská svoboda tvrdě potlačována“. Po pádu železné opony se svoboda vrátila. Papež dodal: „Nyní sdílíte podobnou zkušenost růstu, v níž přicházíte na to, jak krásné, ale také jak těžké je žít svou vírou ve svobodě.“ Je nyní pokušením vrátit se do horšího otroctví: „vnitřního otroctví“, jak příhodně vystihuje Dostojevského *Legenda o Velkém inkvizitorovi* z knihy *Bratří Karamazových*. V tomto podobenství se Ježíš vrací na zem a je znovu uvězněn. Inkvizitor Ježíše obviňuje, že přeceňuje lidskou svobodu, a domlouvá mu, že lidé takoví nejsou a svou svobodu raději vymění za „otroctví, které je pohodlnější“. Papež František nás upozorňuje, abychom neupadali do stejné pasti a nesměňovali svobodu za „chléb a cokoli jiného“, tedy za „privilegia“.

Dále řekl: „Zde, ze srdce Evropy, se můžeme ptát: neztratili jsme my křesťané něco ze svého zápalu pro hlásání evangelia a pro prorocké svědectví? Osvobozuje nás pravda evangelia?“ Dále připomněl evangelizační horlivost svatých Cyrila a Metoděje, „apoštolů Slovanů“. Mohou nám pomoci znovu objevit bratrské společenství ve jménu Ježíše a do centra vztahů i mezi různými konfesemi postavit náboženskou a vnitřní svobodu. Není možné doufat v Evropu prokvašenou evangeliem, nejsou-li křesťané mezi sebou jednotní. „Kéž nám svatí Cyril a Metoděj, předchůdci ekumenismu,“ modlil se, „pomohou vynaložit veškeré úsilí, abychom pracovali na smíření rozmanitosti v Duchu Svatém.“ Papež poté poukázal na to, co pomůže obnovit svobodu a víru křesťanů: „kontemplace“ a z ní plynoucí „akce“. *Kontemplace*, řekl, je „charakteristickým rysem slovanských národů“, může pomoci znovu objevit „krásu uctívání Boha“ a překonat úzké zaměření na „zákonictví“. *Akce*, dodal papež, doplňuje kontemplaci a vede křesťany k tomu, aby se sjednotili pod společným cílem pomáhat potřebným: chudým a lidem na okraji společnosti. „Sdílení láskyplných skutků nám otevře širší obzory a pomůže dosáhnout většího pokroku při překonávání *předsudků a nepochopení*.“

Papež František svou řeč uzavřel eucharistickou nadějí: „Kéž je Boží dar přítomen na stole všech, takže i když zatím nejsme schopni sdílet stejný eucharistický pokrm, můžeme společně přijímat Ježíše tím, že mu budeme sloužit v chudých.“

Prosme v tomto měsíci o velkorysé srdce podobné Srdci Ježíšovu, přebývajícímu v srdci papeže Františka, a svůj misijní zápal zaměříme na nejchudší z chudých: na duše v očistci.

S. Luisa Karczubová

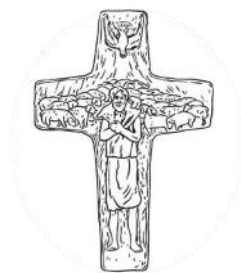
* * *

Nenechme se mást! Pohledme na poslušnost těch, kteří jsou nejposlušnější z poslušných: svatý otec Pio ve svém letitém utrpení nikdy neopustil církev, nevěstu Kristovu. Svatý František z Assisi se ve své době nepostavil proti těm, kteří církev vedli, ale svou poslušností, obětí a vřelou láskou ke Kristu proměnil všechno! Svatý Jan Pavel II. a jiní svatí papežové vycedili svou krev pro církev do poslední kapky! Nenechme se zmást ničím a nikým, kdo by nás chtěl oddělit od živého pramene, skutečného a jediného papeže dnešní církve: papeže Františka! Nepřehlížejme skutečnost, že dřívější papež Benedikt XVI. ho sám jako svého papeže uznává! Začněme skutečně poslouchat jeho slova, která nám sděluje, mějme touhu setkávat se s ním jako se skutečnou živou osobou, osobností, ne internetovou figurínou. Jedině tak naše srdce opět zaleje hořící láska Ducha Svatého a my se staneme svědky Ježíšovy autentické přítomnosti mezi námi!

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Pohledme na Marii; slova, jimiž se obrací ke služebníkům, korunují svatební rámec v Káni: „Udělejte všechno, co vám řekne.“ Maria také dnes říká nám všem: „Udělejte všechno, co vám řekne.“ Tato slova představují cenný odkaz, jež nám zanechala naše Matka. A v Káni služebníci opravdu poslechnou. Ježíš řekl služebníkům: „Naplňte džbány vodou!“ Naplnili je až po okraj. A nařídil jim: „Teď naberte a doneste správci svatby!“ Donesli,... Na této svatbě byla opravdu uzavřena Nová smlouva a služebníkům Páně, to znamená celé církvi, je svěřeno nové poslání: „Udělejte všechno, co vám řekne!“ Sloužit Pánu znamená naslouchat jeho slovům a plnit je. Je to jednoduché a zásadní doporučení Ježíšovy Matky; je to křesťanský životní program. Chtěl bych poukázat na jednu zkušenost, kterou mnozí z nás v životě určitě učinili. Když jsme v obtížných situacích a nastanou problémy, které nedovedeme řešit, pocítujeme úzkost a strach, postrádáme radost, pak jdeme k Panně Marii a řekněme jí: „Nemáme už víno. Došlo víno, pohleď, jak jsem na tom, pohleď do mého srdce, do mé duše.“ Řekni to Matce. A ona půjde říci Ježíšovi: „Podívej na tohoto, na tuto – už nemají víno.“ A potom se vrátím k nám a poví: „Udělejte všechno, co vám řekne.“ Nabrat ze džbánu znamená pro každého z nás svěřit se Slovu a svátostem, abychom zakusili ve svém životě Boží milost. Potom také my, jako správce svatby, který ochutnal vodu proměněnou ve víno, budeme moci zvolat: „Ty jsi uchoval dobré víno až do této chvíle!“ Ježíš nás vždycky překvapí. Řekněme Matce, aby promluvila se Synem, a On nás překvapí. Kéž nám Svátá Panna pomůže, abychom následovali její výzvu: „Udělejte všechno, co vám řekne,“ a mohli se tak plně otevřít Ježíšovi a rozpoznávat v každodenním životě znamení jeho oživující přítomnosti.

Prosinec 2021

Ve vánočním měsíci se opět zaposloucháme do poselství, které zanechal Svatý otec František na své zářijové návštěvě na Slovensku. Naše srdce chce mít Pán uzpůsobený jako Jesle, ve kterých může bez obav bezpečně spočívat. Skrze svého prvního nejbližšího člověka ve stvoření, papeže Františka, tvaruje i naše srdce svým slovem, a kdo může pochopit, ať pochopí, že srdce pozná srdce – svatý svatého... Kdo má čisté srdce, je svatý, a zároveň rozpozná, že kolem něj prochází světec! Něco z toho mohli mnozí prožít, když papež František projížděl na slovenských cestách kolem a „mluvil“ přesvědčivě svým výrazem a gesty, ještě než vůbec promluvil. Papež nás učí svou přítomností, v osobním setkání (proto je stále na cestách), že máme svůj vnitřní pohled neustále zaměřovat na Srdce Ježíše, neboť v něm *rozpoznáme a nalezneme, co se děje v srdcích lidí i ve světě*. To vše můžeme v Ježíšově Srdci vidět a vnímat a takto zůstat *v jeho pohledu na celý svět*. Papež František je vždy *plností Ježíšova příchodu a jeho přítomnosti* mezi námi. Budme s ním i v tomto zajedno a nesme s ním tíhu poslání těch, kdo přemostují rozdíly především pohledem do Ježíšova Srdce, a přednostně tím dávají v dnešní době šanci všem lidem bez rozdílu krásu Ježíše poznat a zakusit.

Druhá promluva papežovy zářijové návštěvy směřovala ke všem ***veřejným státním představitelům***: jeho slova mohou zarezonovat rovněž do mnoha našich situací, ve kterých na nás Ježíš klade nárok zodpovědnosti za celek:

„Všechny vás zdravím a jsem rád, že jsem na Slovensku. Přijel jsem jako poutník do mladé země s dávnou historií, do země s hlubokými kořeny, která se nachází v srdci Evropy. Opravdu se nacházím ve *střední zemi*, kterou prošlo tolik lidí. Tato území tvořila hranici Římské říše a byla místem vzájemného působení mezi západním a východním křesťanstvím; od Velké Moravy po Uherské království, od Československé republiky až po dnešek jste se dokázali mírumilovně integrovat a odlišit uprostřed nemalých zkoušek: před osmadvaceti lety svět žasl nad bezkonfliktním zrodem dvou nezávislých zemí. Rád bych připomněl, že se tak stalo bezprostředně po kanonizaci svaté Anežky. Tato historie vyzývá Slovensko, aby bylo poselstvím míru v srdci Evropy. A na to odkazuje velký modrý pruh na vaší vlajce, který symbolizuje bratrství se slovanskými národy. Potřebujeme bratrství, abychom podpořili integraci, která je stále důležitější. Je to naléhavé právě nyní, kdy po těžkých měsících pandemie očekáváme spolu s mnoha obtížemi vytoužený nový začátek ekonomiky, kterému napomáhají plány Evropské unie na obnovu.

Existuje však riziko, že se unáhlíme a podlehneme pokušení zisku, což vyvolá dočasnou euforii, která rozděluje, místo aby spojovala. Navíc samotné oživení ekonomiky již nedostačuje ve světě, kde jsme všichni propojeni, kde tím pádem všichni žijeme ve *střední zemi*. Zatímco na různých frontách pokračují boje

o nadvládu, nechť tato země i nadále potvrzuje své poselství integrace a pokoje a nechť Evropu charakterizuje solidarita, která přesahuje její hranice a mohla by ji vrátit do středu dějin.

Historie Slovenska je nesmazatelně poznamenána vírou, která jak doufám, pomůže přirozeným způsobem udržovat záměry a pocity bratrství. Ty lze čerpat z velkolepých životů svatých Cyrila a Metoděje, kteří šířili evangelium v době, kdy byli křesťané tohoto kontinentu jednotní, a kteří dodnes sjednocují víry na tomto území. Cítili se být pro všechny a usilovali o společenství se všemi: Slovany, Řeky a latiníky. Pevnost jejich víry se tak projevila ve spontánní otevřenosti. Je to dědictví, jehož plody máte v této chvíli sklízet, abyste byli znamením jednoty v této době.

Drazí přátelé, kéž toto povolání k bratrství nezmizí z vašich srdcí, ale kéž ho vždy provází sympatická autentičnost, která vás charakterizuje. Velkou pozornost věnujete pohostinnosti a zaujal mě typický slovanský způsob vítání návštěvníků chlebem a solí. Rád bych se nyní nechal inspirovat těmito prostými a vzácnými dary, prodchnutými evangeliem: chléb, který se Bůh rozhodl zpřítomnit mezi námi, je zásadní. Písmo nás vyzývá, abychom jej nehromadili, ale sdíleli. Chléb, o kterém mluví evangelium, se často láme. Je to mocné poselství pro náš společný život: říká nám, že skutečné bohatství nespočívá ve zvyšování množství toho, co máme, ale v rovnoměrném sdílení s lidmi kolem nás. Chléb, jehož lámání evokuje křehkost, nás vyzývá zejména k péči o ty nejslabší. Nikdo ať není stigmatizován nebo diskriminován. Křesťanská perspektiva nevnímá ty nejkřehčí jako břemeno nebo problém, ale jako bratry a sestry, které je třeba doprovázet a pečovat o ně.

Lámaný a rovnoměrně rozdělený chléb nám připomíná důležitost spravedlnosti a toho, aby každý dostal příležitost k naplnění. Je důležité pracovat na budování budoucnosti, v níž budou zákony platit pro všechny stejně, na základě spravedlnosti, která není nikdy na prodej. A aby spravedlnost nezůstala abstraktní myšlenkou, ale byla konkrétní jako chléb, je třeba vést důrazný boj proti korupci a především prosazovat právní stát. Navíc je chléb neoddělitelně spojen s jedním přídavným jménem: každodenní (srv. *Mt 6,11*). Chléb vezdejší. Chlebem každého dne je práce, která zabírá jeho velkou část. Jako bez chleba není obživy, tak bez práce není důstojnosti. Základem spravedlivé a bratrské společnosti je právo na to, aby každý dostal zapláceno za práci, aby nikdo nebyl odstrkován na okraj společnosti a nucen opouštět rodinu a rodnou zemi a hledat lepší příležitosti.

Jste sůl země! (*Mt 5,13*) Sůl je prvním symbolem, který Ježíš používá, když učí své učedníky. Především dodává jídlu chuť a evokuje něco, bez čeho je život mdlý. K tomu, aby se soužití stalo lidským, nestačí jen organizované a účinné struktury, je třeba ochutnat, zakoušet solidaritu. A stejně jako sůl dává chuť jen tehdy, když se rozpustí, tak i společnost nachází chuť skrze nezištnost toho, kdo se stravuje pro druhé. Je krásné, že zejména mladí lidé jsou motivováni k tomu, aby se cítili jako protagonisté budoucnosti země, vzali si ji k srdci a obohatili svými sny a kreativitou historii, která je předcházela. Bez mladých lidí, často oklamaných duchem konzumu, v němž existence ztrácí barvy, není obnovy. Příliš mnozí se v Evropě vlečou unavení a frustrovaní, vystresovaní ze zběsilého rytmu

a nenacházejí nikde motivaci a naději. Přísada, která tu chybí, je péče o druhé. Pocit odpovědnosti za někoho dodává životu chuť a zjištění, že to, co dáváme, je ve skutečnosti dar pro nás samotné.

Kromě toho, že sůl v Ježíšově době dodávala jídlu chuť, sloužila také k jeho konzervaci a chránila před zkažením. Přeji vám, abyste nikdy nedovolili, aby vůni vašich nejlepších tradic zkazila povrchnost konzumu, materiální zisk nebo ideologická kolonizace. Ještě před několika desetiletími bránil svobodě na tomto území jediný způsob myšlení; dnes jiný jediný způsob myšlení vyprazdňuje význam svobody tím, když pokrok spojuje se ziskem a práva pouze s individualistickými potřebami. Dnes, stejně jako tehdy, není sůl víry odpovědí podle světa, nespočívá v horlivém vedení kulturních válek, ale v nenásilném a trpělivém rozsévání Božího království, především svědectvím milosrdenství a lásky.

Vaše ústava zmiňuje přání budovat zemi na odkazu svatých Cyrila a Metoděje, patronů Evropy. Bez nátlaku a donucení evangeliem zúrodnili kulturu, a tím dali rozkvést blahodárným procesům ve společnosti. Toto je cesta: ne boj o získání prostoru a důležitosti, ale cesta, kterou ukazují svatí, cesta blahoslavenství! Odtud, z blahoslavenství, vychází křesťanská vize společnosti. Svatí Cyril a Metoděj navíc ukázali, že zachovat dobro neznamená opakovat minulost, ale otevřít se novému, aniž bychom se vykořenili. Vaše historie zahrnuje tolik spisovatelů, básníků a kulturních lidí, kteří byli solí této země. A jako sůl v ranách pálí, tak i jejich život byl často zkoušen utrpením. Kolik slavných osobností bylo zavřeno ve vězení, ale uvnitř zůstalo na svobodě a dalo zářný příklad odvahy, důslednosti a odporu proti nespravedlnosti! Ale především odpuštění. To je sůl vaší země. Pandemie je opět zkouškou naší doby. Naučila nás, jak snadné je rozdělit se, i když jsme ve stejné situaci, a myslet jen na sebe.

Začněme tedy tím, že si uvědomíme, že jsme všichni křehcí a potřebujeme jeden druhého. Nikdo se nemůže izolovat jako jednotlivec ani jako národ. Přijměme tuto krizi jako „výzvu k přehodnocení našeho způsobu života“. (*Fratelli tutti*, 33) Nemá smysl si stěžovat na minulost, musíme si vyhrnout rukávy a společně pracovat pro budoucnost. Přeji vám, abyste tak činili s očima upřenými vzhůru, jako když se díváte na své krásné Tatry. Tam, mezi lesy a vrcholky, které se zvedají k nebi, se Bůh zdá být blíž a stvoření se jeví jako nedotčený dům, který byl po staletí domovem mnoha generací. Vaše hory se spojují v jediném pásmu vrcholů a rozmanitých scenérií, překračují hranice země a spojují v kráse různé národy. Rozvíjejte tuto krásu, krásu celku. Vyžaduje to trpělivost, úsilí, odvalu a sdílení, odhodlání a tvořivost. Je to však lidské dílo, kterému nebe žehná. Bůh vám žehnej!“

S. Luisa Karczubová

Jsme zvyklí oslavovat Pána písní chval. Je to na místě, neboť i mnohé žalmy nás přesně k této oslavě vedou. Andělé i lidská srdce zpívají Pánu chvalozpěvy a duchovní písně. Přesto je ještě hlubší způsob jeho oslavy. Když srdce dorůstá, rozpoznává stále hlouběji smysl ticha, ticha pro Pána, s ním a v něm. Zatímco stvoření chválí Pána zpěvem, On sám sebe oslavuje tichem, které vkládá nejen do svého stvoření, ale také do našich srdcí. Víme, že existují dva stupně ticha: první stupeň dosahujeme tehdy, pokud se s Boží pomocí dokážeme soustředit na modlitbu tak, že nás již nevyrušují podněty zvenčí. Druhý stupeň není možné získat jen lidsky: je to ticho, které dozrává v srdci tak, že nás již netrápí myšlenky, různé představy a obrazy, které přicházejí, byť i dobré; jen Pán nás může takto obdarovat. Hledejme ve svém životě hlubší oslavu Pána, tužme, aby On sám sebe oslavoval v našich srdcích. Zároveň prosme o dar ticha, který se v srdcích rodí z hlubokého pokoje: životní stability, jistoty Boží blízkosti. Následujme Pannu Marii, která neustále vše uchovává ve svém Srdci, kde v tichu jejího Neposkvrněného Srdce tryská Slovo lásky – sám Ježíš: pravá oslava Boha.

S. Kateřina Klosová

Ze slov papeže Františka: Narození Ježíše Nazaretského je tajemství narozenin, které nám připomínají, že „lidé, ačkoli musí zemřít, nerodí se, aby umřeli, nýbrž aby začali“. Vzhledem k mysteriu Vtělení, u Dítěte ležícího v jeslích, a také vzhledem k mysteriu Paschy, tváří v tvář Ukřižovanému nacházíme svoje místo pouze tehdy, jsme-li bezbranní, pokorní a soustředění na to, co je podstatné; teprve budeme-li „opásáni pokorou“ (1Petr 5,5) a následovat Ježíše, který je „tichý a pokorný srdcem“ (Mt 11,29); teprve zaujmeme-li „poslední místo“ (Lk 14,10) a staneme-li se „služebníky všech“ (srv. Mk 10,44). V tomto smyslu se svatý Ignác ve svých *Duchovních cvičeních* posouvá až k tomu, že žádá, abychom v představě scény u jeslí udělali ze sebe „ubohého a nehodného služebníka, který se na ně bude dívat, nazírat a sloužit jim v jejich potřebách“ (DC, 114,2). Když jsem 27. března zatoužil modlit se za všechny a spolu se všemi na Svatopetrském náměstí, vyprázdňném, ale plném sounáležitosti, spojující všechny kouty země, mohl jsem nahlas promluvit o jednom z významů „bouře“ (srv. Mk 4,35–41), která postihla svět: „Bouře demaskuje naši zranitelnost a odhaluje falešné a povrchní jistoty, na kterých jsme vystavěli své programy a plány, zvyky a priority. Ukazuje nám, že jsme nechali usnout a opustili to, co živí, podporuje a posiluje náš život a naše společenství. Bouří spadly masky oněch stereotypů, jimiž jsme zastírali svoje ego ve stálé snaze o vlastní image, a znovu byla odhalena ona požehnaná sounáležitost, od níž se nelze odtrhnout: sounáležitost bratří“ (Meditace při mimořádné pobožnosti Urbi et Orbi, 27. března 2020). Co dělat v době krize? Především ji přijmout jako čas milosti, který je nám dán, abychom pochopili Boží vůli vzhledem ke každému z nás a vůči celé církvi. Musíme vstoupit do zdánlivě protichůdné logiky, v níž „když jsem slabý, právě tehdy jsem silný“ (2Kor 12,10).

Je třeba pamatovat na ujištění, které dal svatý Pavel Korintánům: „Bůh je věrný! On nedopustí, abyste byli zkoušeni víc, než snesete. Když dopustí zkoušku, dá také prostředky, jak z ní vyjít, a sílu, jak ji snášet.“ (1Kor 10,13) Zásadní je nepřerušovat náš dialog s Bohem, i kdyby byl namáhavý. Modlit se není snadné. Musíme se modlit bez přestání (srv. Lk 21,36; 1Sol 5,17). Neznáme žádné jiné řešení zakoušených problémů než jediné více se modlit a zároveň dělat vše, co je v naší moci s větší nadějí. Modlitba nám umožní „doufat proti všemu očekávání“ (srv. Řím 4,18). Drazí bratři a sestry, zachovejme velký pokoj a pohodu ducha a plně si uvědomujme, že všichni – a já jako první – jsme „služebníci neužiteční“ (srv. Lk 17,10), kterým Pán prokázal milosrdenství. Požehnané Vánoce!

